

Faust

ed. Václav Trajer

Dopis neznámého autora nakladateli (nalezeno, spolu s rukopisem následujícího díla, v uzamčené truhle)

Drahý příteli, žádals mne, ať pro tebe sepiši příběh, jež jsem ti kdysi vyprávěl – k dnešnímu dni to bude, nepletu-li se, sedm let. Ten příběh, který jsi sám nazval příběhem pohříchu Faustovým. Necht' je ti zcela na vůli, uveřejníš-li jej, jak já jej pro tebe sepsal – teď když mi to okolnosti konečně dovolily – a ponecháš-li pak „Fausta“ v jeho názvu. Ale sám toho spíše nedoporučuji, z obavy, aby čtenář nemyslel, že se tento skromný kousek odvažujeme měřit s nesouměřitelnými díly Marlowa, Goetha a dalších. Koneckonců tys tohle Faustem nazval pouze na základě ústního vyprávění, jež samozřejmě nebylo ještě žádným dílem.

A pokud je jím v nějakém smyslu nyní, pak na něm nemáš o mnoho menší podíl než já, aspoň nakolik jsem v něm zúročil plody zanícené a košaté debaty, kterou jsme nad vyprávěním – zprvu poměrně přímočarým – rozehráli.

Nedostatky, chyby a veškeré poklesky hotového textu беру nicméně jedině na sebe.

Stejně tak zůstávají tvé zralejší úvaze, dáš-li, aby se oni docela moderní muži, o nichž půjde řeč, jmenovali Edward Kelley a John Dee. Tak jsem je totiž nazval tobě kvůli, vzpomena, jak jsme mezi osudy těchto a oněch pozorovali jisté zarážející podobnosti; pokud nadto nemám vyzvihnout, že bude asi výhodnější neuvádět skutečná jména hrdinů, jde-li o příběh tak příšerný a – což je třeba uznat – pochybný.

Otázku historické přesnosti nechme asi otevřenou, neboť jsem osobně ověřil, že ze zmrzačené trosky, jež zbyla ze slovatného mistra Kelleyho – a dožívá dnes za vysokými zdmi léčebny, uzavřena tam vpravdě hermeticky – nedostaneme ani po tolika letech než zděšené mumláni či ohavné křepčení. Napadá mne jenom, zda bychom za nejlepší důkaz celého příběhu nemohli vzít právě tento, v současnosti kromobyčejně hrůzný, hrdinův stav.

Příběh člením do kapitol dle patričních arkán tarotu, tradičního karetního systému, jež tobě jistě nemusím představovat a jehož jeden vzácný balíček se našel u Kelleyho (křečovité jej svíral ještě ve chvíli, kdy jej, nepřítelného, vynášeli zmocněnci z místa neštěstí).

Nebude to členění navýsost originální, ale podle mne o nic horší, než jakékoli jiné.

*Se srdečným pozdravem Abbé Buridan, 16. 5.
1921*

P.S.: Začínám bez zvláštních úvodů, rovnýma nohama skáči k představení Kelleyho šalebné živnosti, a myslím, že i ostatní podstatné se nejlépe uvede, až přijde jeho čas v příběhu. Pokud bys přece měl za to, že bude prolog nutný, jistě jej lépe než já dokážeš připravit sám.

Tvůj A. B.

Prolog

Vypovím ten příběh, jak nejlépe dokážu. Otážete-li se, co je na něm pravdy nebo kde je ukryta, nezbude, než abych pokrčil rameny. Snad vzpomenu „moudrého“ lékaře, jenž hledaje duši, tělo rozpitval, aniž jí našel aspoň chlup, a navrhnu posečkat, než bude kůže stažena ze všech tvorů, jejich křehké maso vykostěno, než bude posvíceno do nejtemnějších útrob země, nebesa rozervána a každá částička prachu i vzduchu k nejzazší minimě rozdrčena, nakonec změřena a zvážena, abych se oplátkou mohl zeptat já, zdalipak byla při tak důkladné pitvě vůbec někde nalezena vůbec nějaká pravda, či aspoň její maličký odštěpek.

Tedy mi nevyčítejte, nazvu-li muže našeho věku starými jmény Edwarda Kelleyho a Johna Dee, anebo dopustím-li se jiného, nad čím se historický vkus a tradiční vzdělání zachvěje odporem, a vězte, že to dělám aspoň s dobrým úmyslem a upřímnou vírou ve smysl věci.

Knihá I.
Prozřetelnost

*John Dee: „Vše tedy jde
podle plánu veškerentsva.
Ani neumím vyslovit, jak
moc mne těší tato dobrá
znamení! Je jich tolik, až je
to k nevíře...“*

I. Kejklíč

Hbité prsty mladého pána Kelleyho kouzlí s balíčkem karet. Tarotová arkána, malá i velká, se zjevují v šerosvitu stříbrných svícňů a zase mizí. Lhostejno, kolik světla chytá líc karty – je-li k oku přivrácen rub, veškerost líce mizí dokonale a naprosto. Teprve lidské oko dovršuje polaritu obrazu a světla v trojину, v níž jedině může arkánům vystoupit.

Ale Kelley se nezabývá podobnými úvahami, nikdy se jimi nezabývá. Přese všechno své metafyzické pitvoření zůstává člověkem pozemsky praktickým.

Nynější hrou s tarotem možná pouze zaměstnává prsty, maskuje jistou nervozitu. Je to poprvé, co se dostal tak vysoko – do salónu skutečné smetánky, ne již jejích ubohých maloměšťanských nápodob. Zde musí všechno dokonale klapnout! Jednou odhalen, nedostal by druhou šanci – snad

mimo Paříž, snad... Ale on si právě Paříž tolik zamiloval!

Zatímco se nejvybranější společnost s graciézní liknavostí stahuje k dlouhému stolu, v jehož čele sedí právě Kelley, jeho hru s kartami sleduje půvabná mladá dáma.

„A teď jste vytáhl kejklíře...“

„Mága, má paní, pokud dovolíte, *mága*,“ opravuje ji Kelley svým kultivovaným hlasem. „Pouhého kejklíře bych si nedovolil uvést do vaší společnosti.“

„Ach, vy snad máte nad kartami moc? Vybíráte si, kterou z nich táhnete, a která zůstane odvrácena?“

„Prozřetelnost si vybírá. Já jsem prstem prozřetelnosti. Nepřestávám tím však být sám sebou – a tedy já a prozřetelnost jsme v jistém smyslu jedno. Je to vysoké mystérium, má paní. Budete-li chtít, jednou vás do něho zasvětím. Jen doufám, že mi odpustíte, pokud nebudu moci vyjevit všechno. Váží mne strašlivé přísahy, jdoucí až za hrob...“

„Ach.“

„Kelley, mistr Edward Kelley!“ přistupuje k němu Martin Beauvois – podle všeho maličko přioopilý – a Kelley vstává, aby se řádně přivítali. „Jak rád vás tu vidím!“ pokračuje průmyslník. „Tyhle naše seance začínaly zasmrádat, nepamatuji si ani, kdy naposledy jsme tu viděli něco skutečně spirituálního. Ale vy to napravíte, příteli! Vy to napravíte! S vašimi schopnostmi...“

„Schopnostmi? Já jsem pouhým médiem, pane Beauvois, bezvýznamným prostředníkem – záleží na tom, zda se skrze mne rozhodne vyšší moc promluvit.“

„Vždycky tak skromný! Zbytečně skromný!“ Beauvois nepostřehl, že Kelleyho odpověď může být i jistým alibismem – co kdyby se vyšší moc promluvit nerozhodla?

Ale ona promluví – ujišťoval se Kelley – vždyť od toho tu mám tuhle šikovnou svítilnu a dýmovnici; obojí skryté, jak jen se na okultní záležitosti sluší...

A kdyby svou hru nebral tak vážně, jistě by se byl v duchu zasmál. Avšak napřed zodpovědná práce, na smích přijde čas

později! Jedině zodpovědným dodržováním svých postupů si Kelley vybojoval svou pozici. Bezvýznamný synek zchudlého obchodníka, a hle – dnes vítán mezi šlechtou i boháči! Svou neúnavnou pílí a šikovností udělal z ničeho vpravdě něco – a byla-li veškerá jeho produkce kejklířskou šarádou, nebylo od něho božsky zázračné alespoň tohle? Necelilo trhlinu mezi klamem a skutečností, že skutečnost klamu v posledku podléhala a podle něho se řídila?

Tak si dodával odvahy a pro zbytek večera se skromnosti docela vzdal. První z tarotových velkých arkán tahal opakovaně – ač bylo napohled jisto, že do karet nevidí – a nazýval je výhradně „mágem“, nezmíniv ani jednou druhý pól symbolu. Ujišťoval ctěné obecenstvo, že prozřetelnost zde dává na srozuměnou, že dnes bude k vidění něco navýsost magického.

„Však také proto jsem vás mezi nás pozval, mistře Kelley,“ pravil markýz de Rochas – a celá věta vyzněla nepříjemně mnohoznačně; kluzká na všechny strany,

mohla být lichotkou, výhružkou, obojím, anebo ničím z toho.

„Velmi si toho vážím,“ nezaváhal odpovědět Kelley, „a nelituji ani na chvíli, že jsem vaše pozvání přijal.“

Je sporné, byl-li charismatický Kelley středem pozornosti již počátkem večera – když v úhrnu se více ohledů věnovalo snad markýze, ženě hostitelově, která právě přednedávnem obtěžkala –, ale je nesporné, že čistě Kelleyho chvíle nadešla, jakmile ze čtyř svícňů zhasli na jediný, aby nastolili podmínky příhodné takřčené „astrální seanci“.

Po delším, velmi teatrálním a působivém vzývání roztodivných duchů a neslychaných inteligencí, pozemských, nebeských i nadnebeských – do něhož Kelley jako šikovný organizátor a pán situace zapojoval veškeré přisedící – konečně Kelleyho tvář v tetelivém příšeří výrazně zesinala, oči nabyly nepřítomného lesku, jeho trup za stolem nepřírozeně znehybněl, a zatímco jedinou známkou, že ono tak zmrtvělé tělo

dosud žije, byla útlá hrud' pravidelně se nadouvající při každém nádechu, naopak ti, kdož naň v nejvyšším očekávání upírali své více či méně důvěřivé zraky, málem sami zapomínali dýchat.

Pak se jeho ústa otevírala, zavírala, napřed naprázdno, ale brzy hrdlo formovalo řeč, to celé jakoby nelidsky, ba neorganicky – vždyt' jak dlouho a pečlivě tohle Kelley trénoval! Slovu nerozuměli, ale bylo jisto – nikdo by nemohl uvést důvod, a přece by na to každý přísahal – že jde o souvislá sdělení, vůbec nikoli mumlání.

Kelley sehrával roli mistrovsky i v ostatních směrech – napínal svaly, o jejichž existenci měl jiný sotva ponětí, jež však on měl vypracované k nejzazším možnostem, aby se jeho trup pohyboval docela nepřírozeně – tělo subjektu se kývalo a zdvíhalo nad židlí, bezmála jako by levitovalo.

Dosud však užaslí přihlížející získávali leda povyražení nebo zděšení, když skrz médium neprošlo znamení, jemuž by byli

s to porozumět. Teprve když se de Rochas odvážil zpříma vyslovit otázku – čeká-li markýza konečně chlapce, anebo musejí-li se napotřetí spokojit s děvčetem –, vyloudilo hrdlo subjektu – opět jakoby zcela nezávislé na vůli nepřítomného Kelleyho – démonický skřek o dvou slabikách, jež by se po lidsku nejsnáze přepsaly asi jako „á“ a „dam“.

Než v té samé chvíli se mělo stát i cosi mnohem podivnějšího!

Prudké modré světlo zalilo ztuhlou tvář média a u stropu se v magických pableskách rozběhlo po jednom ze skleněných lustrů.

Rázem Kelley procitl – zmatený, zděšený – a světlo zhaslo.

Jsem ztracen! hřímal v duchu a pro vyšší společnost pařížskou sám sebe pohřbíval, s bolavým srdcem a lítostí pro sebe, ale stejně tak s přáním všeho nejhoršího sobě samému, za trest, že věc dokonale zkazil. – Kdyby byl dýmovou clonu svítilny předtím lépe zkontroloval! Nebo kdyby byl lépe vnímal okolí v čase, kdy nečinila, co měla! Kdyby byl alespoň připraven improvizovat,

ztlumit světlo jiným způsobem... Proboha, kdyby jen...!

„Úžasně!“ – Do proudu Kelleyho chmur vtrhl Beauvoisův výkřik. „Tak mocný výron duchovního světla jsem jaktěživ neviděl. Dámy a pánové, to bylo něco!“

Zmatek v Kelleyho tváři nabyl olbřímých proporcí: Je snad možné, že by...?

„Ach ano,“ vydechla konečně markýza. „Něco zhola nevídaného! Málem se mi v tu chvíli zastavilo srdce...“

„Mistře Kelley,“ obořil se na něho markýz drsným tónem. „Tedy jste měl mou nejdražší téměř na svědomí – nevím, jestli vám to mohu kdy odpustit!“ Následující křivý úsměv však dostatečně vyjevil, že pouze žertuje. Pokračoval: „Jediné vás spasí, že jste patrně byl zcela mimo sebe a absolutně netušil, co se skrze vás zjevuje...“

Kelley se zmohl pouze na nevýrazné přikývnutí.

„Ještě tu bude druhá věc, markýzi,“ upozornil Beauvois, „a totiž ta náramně potěšlivá odpověď na vaši otázku. Nevíte

snad nyní právě jen díky mistru Kelleymu, že budete mít chlapce?“

„Ó,“ vydechla jedna z mladších dam, které se teprve pozvolněji sbíraly z šoku, „v řeči andělů mohlo přece ADAM znamenat jedině –“

„Muže,“ dokončil Beauvois s přikývnutím a markýz se vymrštil do stoje, až židle za jeho zády práskla o zem.

Oči mu zářily.

„Bůh vám žehnej, mistře Kelley!“

II. Viselec

Černý automobil, leštěný čerstvým deštěm, se vleče cestami anglického vnitrozemí, dosud málo vhodnými pro ten nový způsob cestování.

Však na druhou stranu – větší rychlost by ani nebyla důstojná vzácné posádky!

„Doporučil vás jistý Martin Beauvois, mistře Kelley...“

Kelley, sedící napříč za řidičem, sledoval šedivou krajinu pod zamračeným nebem a k řeči toho muže, jenž se mu představil jako George Brand, se stavěl téměř znuděně. Tak ovšem aby nastavoval svou cenu, zatímco ve skutečnosti hltal každé slovo, pečlivě zaznamenáváje a zpracováváje i tu nejmenší podrobnost něčeho, co se jevilo být novou velikou příležitostí – v době již zoufale chudé na slibné nabídky.

„Beauvois? Hmmm... Kdo to má být? – Ó ano, už si vzpomínám! Můj starý pařížský přítel. Leč nemýlím-li se, dobrých dvanáct let jsem jej neviděl...“

A událo se mnoho za těch dvanáct let – vzpomínal Kelley. Mnoho, od toho večera, kdy si tak věru krkolomně urval místo na výšinách Paříže. Následně mu nezlomilo vaz ani to, že markýza de Rochas povila třetí holčičku, žádného „ADAMA“.

Horší časy žel přicházely zvolna s ústupem spiritismu, kdy Kelley, chtěl-li se udržet na výsluní jakožto odborník ve věcech zásvětních, musel proniknout hlouběji do

obtížných učení okultních tradic, mystických a esoterních spolků, vytlačujících z módy staré dobré a ještě poměrně prosté duchaření.

Kelley vyvinul v okultních učeních snahu skutečně mocnou, již nikterak neumenšoval fakt, že jeho pohnutky ke studiu byly ze zcela nejnižších; neboť víry ani hlubšího zájmu neměl a nehledal poznání, jímž by se lidsky zušlechtil – když se snažil dobrat toliko pozic, z nichž bude opět schopen budit zdání a klamat. Potřeboval mít přehled, bystře se orientovat, učeně hovořit, jevit se zasvěceným, vědoucím, oslňovat masou informací, a tímž udolávat i případné odpůrce.

Ale málo mu to šlo, málo tomu dosud rozuměl – i nastupoval naopak docela často cestu „paracelsiánskou“, kdy strnulé učenosti napadal, zaštiťoval se poznáním, jež není možno vázat v řeči, vyhlašoval se miláčkem skrytých mocností, jejich důvěrníkem a stavěl se zhrdačem suché učenosti – to vše opět jen kdy a jak se jemu zrovna hodilo, o pravém smyslu paracelsovského zhrdnutí knihami nemaje ovšem ponětí.

Tak zatímco bombastický světoběžník páčil spisy, když nahlédl jejich neúčinnost, Kelley by je nejraději spálil, aby ho nikdo nemohl usvědčit, že ani zbla nechápe jejich sdělení.

„Jak jsem vám již naznačil,“ rozkládal od volantu George Brand – kníratý chlapík pozdně středního věku, energických pohybů a často mrkajících očí –, „můj dobrý pán doktor John Dee se pouští do – ehm – *jistých podniků*, v nichž byste mu snad mohl být dlouhodoběji nápomocen.“

„Vskutku... Uvidíme.“

„Možná se vám bude zdát zdejší klima nehezké – aspoň tedy mně ten vzduch v srdci blat přijde otrávený, já vyrostl v docela slunečnějších krajích... – Nu, víte, chci jenom zdůraznit, abyste teď velkého doktora Deea nepodceňoval, co se týká jeho společenské úrovně. On si samozřejmě tohle poněkud hnusné bydlo nevyvolil z hmotné nouze... Ale ani z nějakého dekadentního rozmaru, jak byste snad mohl myslit vy, který jste tolik času strávil v Paříži. – Promiňte. – Zkrátka: hnijeme

ted' všichni v téhle pustině, jelikož můj pán ji považuje za nejvhodnější pro svou současnou práci. On požívá již v podstatě předčasného důchodu, kdy se nevěnuje prakticky ničemu jinému, než těmto svým zvláštním zájmům. Ale nerad bych mluvil příliš, ostatně když k tomu ani nejsem nijak povolán. Vše potřebné vám nejlépe sdělí doktor Dee osobně.“

„Chápu. Na takový postup jsem dostatečně zvyklý.“

„Já vás mám jenom ujistit, že nehledě na nehostinnost okolí, John Dee se vší mocí vynasnaží, aby vám u něho nic nechybělo. Jste-li vskutku tak dobrý, jak se o vás říká, rozhodně nepřijdete zkrátka a já za sebe vám mohu potvrdit, že pan Dee si skutečně umí vážit práce svých zaměstnanců a náležitě ji ocenit.“

„Já se nehodlám stát nějakým *zaměstnancem*,“ odsekl Kelley.

„Prosím ne, tak jsem to nemyslel, mistře... Snad víte, co jsem chtěl říci.“

„V pořádku,“ přikývl, „ale mně beztak na penězích nesejde. Pomohu Deeovi, pokud mne

jeho podnik zaujme a shledám jej bohulibým. Jedině odtud mohou jít mé pohnutky.“

Zatímco však hovořil vysoce, smýšlel mnohem níž.

Za řidičovými zády si pohrával s kartami, se svým starým, zle ohmataným balíčkem; zkušenou eskamotérskou rukou balíček míchal a s bezvýhradnou jistotou tahal stále znovu tu samou kartu, veliké arkánium viselce. Však na obraze, kde by jiný hledal hluboká poselství, Kelley shledával toliko hlupáka pověšeného za nohu, hlupáka, z jehož kapes se sypou zlaťáky.

„Nazýváte vašeho zaměstnavatele doktorem,“ řekl. „V jaké odbornosti ten titul získal?“

„Práva, mistře Kelley, práva... A musím se přinejmenším podívat, že se vůbec ptáte. Vždyť Deeova agentura je v oboru skutečným molochem! Tradice se táhne daleko do minulosti, její současný dědic pouze upevnil pozici společnosti a umocnil jmění. Je možné, že byste o proslulé firmě Dee opravdu ještě neslyšel?“

„Prachmálo se starám o světské věci,“ ušklíbl se Kelley. „Marnost nad marnost veškerá tahle sláva. To, čemu člověk říká úspěch – pcha! Jak hořce se musím smát, vida to efeménní všelidské pachtění. Sejete a sklízíte na nesprávném poli...“

„Tohle tedy tuze rád slyším; jistě budete pro doktora ten pravý, když mluvíte docela jako on! – Tedy aspoň v posledních letech takhle mluví... Vlastně, hmmm, poslední dobou už snad ani nemluví jinak – a o ničem jiném.“

„A vám to vadí,“ prohodil Kelley úkosem.

Jejich oči se střetly ve zpětném zrcátku – řidič snad odhadoval, kolik může cizímu muži svěřit.

Záhy pokrčil rameny. „No... Spíš jde nějak o to, že tomu všemu příliš nerozumím. Starý pán se teď pohybuje v oblastech, kam ho už nejsem schopen sledovat. Pochopitelně mám o něho starost...“

Kelley se přinutil k vážnému mlčení, zatímco v duchu se vysmíval: Však se neboj, dobrý muži, já už se o starouška postarám.

Zatraceně řádně se o něho postarám! – A figura na kartě, hlavou dolů zavěšená mezi jeho prsty, se houpala ze strany na stranu.

III.

Kolo osudu

Krajina za oknem hrubla a pustla s každou další mílí. Teprve Kelley lépe rozuměl Brandovým poznámkám.

Že déšť právě ustal, nečinilo prostředí o nic veselejším. S lepší viditelností se rozervané pupky rašelinišť pouze o to snáze honosily vlastní bídou a horizont vydával věrnější svědectví nehostinnosti kraje ubohými torzy stromů zmrzačených vichřicemi. Pouze divoké ostružiníky občas značily, že sladkost nechybí zdejší přírodě ve vší úplnosti, ačkoli zas v případě ostružin – byla to sladkost obehnaná četnými ostny a štětinami.

„Vážně je tu tolik pusto?“ Kelley protrhl mlčení, jež jemu, muži naveskrz společenskému, asi málo svědčilo. „Víte, Brande, já nevěřím, že by dnes jaký kus země

zůstal skutečně neosídlen. Snad se takovým může leckterý zdát – a přece při bližším pohledu shledáme alespoň nějakou stopu člověka. A jistěže nemám na mysli tu, již do nové země nutně vtiská sám příchozí...“

„Samozřejmě máte pravdu, úplně neobydlené to tu není. Přece jen se najde dost bláznů schopných prodlít v takových končinách – jen probůh, nic proti doktoru Dee! Tak v nejbližším okolí starého panství, jež Dee koupil...“

„Moment – ono nepatří Deeovu rodu?“

„Ne, mistře, Dee není modré krve, byť se jistě schyluje k tomu, že titul sira mu bude udělen. Jak jsem asi již naznačil, doktor Dee si to panství opatřil, když shledal, že bude nejvhodnější oněm jeho obskurním snahám... Vždyť pohříchu tajemné je už to, že jméno původních pánů není známo! Ne že by se nezachovalo aspoň pár dokumentů se jmény, ale nikde nic definitivně průkazného – samá nedohledatelná data. I erby a rodové znaky jsou sice na místě – a spoustu starých obrazů visí na stěnách –, ale vše krajně podivné,

nejasné, dosud bez možnosti bližší identifikace. Je to ztracené, bohem zapomenuté místo.“ – Brand se mimoděk otrásl.

„Tedy,“ sebral se hned, „doufám, že jsem vás tím neodradil.“

„Jen pokračujte – než jsem vás přerušil...“

„To jsem chtěl zmínit pouze malou ves, nějakých sedm mil severozápadně – Pengrim. Ale cesta, která panství s Pengrimem kdysi spojovala, dávno zplaněla; lidé odtud se dnes obrací k severu, ne sem k bažinám – tedy krom Huysmanse, našeho lékaře. Ale my jezdíme pro nejnútnější zásoby do Greymooru, jímž jsme projížděli asi před hodinkou, jak jste si ráčil všimnout. Ostatně tuto naši cestu musel dát pan Dee na vlastní náklady obnovit – i ona byla zoufale rozhlodaná zubem času a omleta vodami zapomnění.“

„Vy jste snad básník,“ vzdychl Kelley uštěpačně.

„Ach ne, to pouze cituji doktora Deea. Bude se vám líbit, uvidíte!“

„*Kdy* uvidím?“

„Nebojte se, už tam budeme. – Co nevidět z obzoru vyrazí věže bezejmenného zámku jako prsty umrlce z půdy zčeřeně posledním soudem.“

Kelley nad melodramatičností těch slov opět povzdechl, přestože v posledku mu imponovala; sám často užíval silné obraty, aby patřičně zaujal obecenstvo.

A další omluvou deevských citátů mohlo být, že by zjev věží, jakmile se jim ho dostalo, nešel vystihnout lépe.

Zprvu se Kelley zhnusil nad černou siluetou zámku, ztraceného vprostřed slatí, brzy však převládla romantičtější stránka jeho povahy a blaženost o celé škále temných odstínů – co paví chvost v měsíčním svitu, řekl by – ovanula jej od hlavy k patě. Hle, chce-li Dee slavit černé mše, místo nemohl vybrat lépe!

„Zvláštní architektura, nezdá se vám?“ zeptal se Kelley Branda. „Ony tři nesouměrné věže...“

„Nevím, mistře, já se v architektuře nevyznám. Ale nyní – mám jeden úkol...“

„Hm?“

„Kdyby se vám cokoli přestávalo líbit, jak se budeme blížit, mám otočit vůz při nejbližší příležitosti a odvézt vás zpět, podle vašeho přání, s upřímnou omluvou, že jsme vás obtěžovali, a s finanční náhradou vašeho takto ztraceného vzácného času.“

„Myslíte, že se zaleknu?!“

„Odpusťte, ale nebyl byste první.“

„Já nejsem jako oni přemnozí šarlatáni, milý pane – ti, se kterými se dnes doslova roztrhl pytel! Ale jestli mne opravdu chcete házet do toho pytle k nim, tak prosím, vraťme se, ale říkám vám, že vás tento můj ztracený čas přijde *zatraceně* draho!“

„Záleží jen na vás,“ řekl Brand s falešnou nevinností. Když zabrzdil vůz a obrátil se tváří ke Kelleymu, ani jeho knír nemohl zakrýt špetku škodolibosti.

Žel Kelley ho nenechal triumfovat dlouho. „Víte, příteli,“ usmál se lišácky, „významná rozhodnutí raději svěřuji nadosobní prozřetelnosti. Nebude vám snad proti mysli, když to udělám i tentokrát.“

„Jak?“ znejistěl Brand.

„S pomocí karet, Brande. Zamíchám – poctivě, jak jen to lze – a hleďte co táhnu... Ha – kolo osudu!“

„Tedy...?“

„Prozřetelnost až příliš jasně ukazuje, že tu jsem na vlastní cestě. Nuže dál, dobrý muži, a vícekrát nemysli, že mistr Edward Kelley pozná jakých obav!“

A zatímco Brand poněkud rozpačitě startoval vůz, Kelley se sebevědomě smál.

III. Císařovna

Pokud si Kelley po Brandových zkazkách o starém muži, o němž je třeba mít starost, představoval doktora Deea jako napůl bláznivého shrblého staříka, kterého obloudit bude směšně snadné, tu musel být zklamán, vida jej konečně před sebou, o dobrou hlavu vyššího, a tiskna jeho silnou ruku. Pokročilejší věk Deeev prozrazovaly snad hluboké vrásky pod očima a rýhy na čele, jehož úctyhodnou

rozlohu zveličoval ještě ustupující uhlově černý vlas, pouze tu a tam světlejší, maličko tupený šedí; plnovous však, jenž přece víc prokvétal stříbrem, nesla mužná široká brada vystupující z krku sazeného v téměř vojenské linii s rovnými, rozložitými zády, a jakkoli Deeovo držení těla zholo protirečilo Kelleyho původní představě seschlého starce, Deeův ocelově pevný stisk se jí již zcela vysmíval, k čemuž panovačný, břitký pohled zpod hustého obočí dával na srozuměnou – tak aspoň to Kelley cítil, se svou poněkud teatrální povahou, vzněcovanou navíc zvláštním fluidem místa –, že vezme-li tuhle výzvu, musí ze sebe vydat vše. Aby vše dostal, anebo vše ztratil.

Jak rád by si to ještě na počátku pořádně promyslel, zvážil veškerá pro i proti, s ledovým klidem sčítal, odčítal, násobil, kalkuloval... Ale každý rozmysl jej opouštěl při pohledu na Deeovu sličnou choť.

A že takových pohledů musel vrhat mnoho!

Ani ona nebyla již dítětem – Kelley by jí hádal k třiceti pěti létům –, ale šlo jí to spíše k duhu. Prohloubení rysů patrně pouze zesílilo oduševnělost bledé, ušlechtilé tváře. Dlouhé slámové vlasy s nádechem do rezava, divoké, nepoddajné, snad hatily aristokratičnost zjevu Sofie Deeové, ale Kelleymu to přišlo nesmírně kouzelné. Možná to byl právě zvláštní kontrast upjatosti a divokosti, jenž v Sofii zahlížel, co jej tak odzbrojilo.

„Jsem upřímně potěšen, že vás Brand konečně zastihl,“ řekl Dee. „Lovíme vás již drahnou dobu...“

„Lovíte...?“

„Odpusťte, že mluvím tak nevázaně,“ Deeova tvář se roztáhla v přátelském úsměvu, jenž nicméně odhaloval trochu zkažený chrup. „To jenom z radosti, že vás tu mám. Jinak se mnou člověk mnoho žertu neužije – vid', drahá?“

„Smích nezní zdejšími sály zrovna často,“ přisvědčila. „Ale já budu poslední, kdo by si na to stěžoval.“

„Jistě,“ odtušil Dee nevýrazně.

„Avšak nedržíme hosta dále o hladu,“ ožil záhy, „a pospěšme již k večeři. – Sloužících tu nemáme mnoho, tedy dovolte, mistře, vezmu vám kufr.“

Takovou nabídku Kelley uctivě – přitom však důrazně – odmítl.

George Brand spolu s nehezkým vysokým mladíkem právě vykládali úložný prostor vozu, proto nemohli být nápomocni. Leč ani jim by Kelley nechtěl svůj kufr svěřovat – měl věru jiné důvody než prostou slušnost, aby nenechal pána domu nést své zavazadlo.

Dobře si ho střežil – odložené po boku – i po čas stolování, které mu rovněž přišlo spíše provizorní. Ne že by hostina nebyla poctivá a sytá, ale bohatsvím vybraných chodů právě neoplývala. Konečně k luxusu nepřispělo, že celý prostor jídelního sálu osvětloval toliko jediný trojnohý svícen, i když noc již přicházela ke slovu – zde vprostřed slatin obzvlášť němému.

John Dee se po jídle opřel do starobylé vyřezávané židle. Pod úctyhodnou rozlohou jeho zad se docela ztratili všichni baziliškové

zdobící vrch opěradla. Zatím nad rameny útlé postavy Sofiiny nestvůry nerušeně slavily svůj sabat, poletující či obscénně hopsající kolem bujných vlasů. Kelley bezmála čekal, kdy se jí jaká potvora do vlasů zamotá – a přitom odhadoval, že podobně se právě děje i při jeho vlastním temeni.

Udivilo ho, jak se při té představě zachvěl.

Hostitel nabídl hostu cigaretu a sám si hned jednu zapálil. „Má žena nekouří,“ poznamenal, patrně na omluvu a vysvětlenou, že dámě nenabídl.

„Nevím, kolik vám toho George prozradil, mistře Kelley,“ pokračoval. „Ale věřím, že dost, abyste dokázal pochopit a prominout tuto naši určitou skrovnost... – Ach ne, neříkejte, že jste plně spokojen; vždyť já sám vidím – a lituji toho kvůli Sofii –, jak je život zde nuzný oproti velkému světu, z něhož jsem vás vytrhl. Co vám však nemohu dát na dobrém hoštění, to vám nastokrát vynahradím hotovostí! Nabízím vám pravidelné denní kapesné – neříkám ‚plat‘, neboť věřím, že si

budeme vypomáhat jako rovný rovnému – a k tomu prémii za každý výrazný pokrok na naší cestě.“

Částky, jež Dee potom zmínil, Kelleyho ohromily.

Pokusil se nedát to na sobě znát. Jenom si nebyl jist, nakolik se mu to podařilo. „Jste nesmírně štědrý, doktore Dee, ale jak jsem již povídal vašemu řidiči, půjde především o to, *jaké* práce se máme společně ujmout.“

„Naprosto vám rozumím. Nicméně si ony podrobnosti musíme ušetřit na zítra, nemáme-li nyní nudit mou choť.“

„Víš přece, drahý, že mě tvé věci v nejmenším nenudí,“ namítala Sofie a zatímco hovořila, Kelley měl lepší příležitost hltat dokonalý profil její tváře. Byla-li dosavadní hostina chudá, tahle sousta mu naopak přišla lahodná k zešílení...

„Vřelé díky. Nic nepotěší muže upřímněji, než manželčin zájem o jeho radosti i strážně.“ Tón Deeova hlasu však značil pouze unavenou zdvořilost. „Stejně ale bude lepší, když s vážnějším hovorem vyčkáme rána.“

„Tedy, odkud jste k nám právě přijel, mistře Kelley?“ obrátila se Sofie na hosta, který ve svém okouzlení přehlédł, že nejde než o bezezbytku nevinný pokus zapříst nezávaznou konverzaci, jakmile se na ní pro ten večer dohodli. I další její slova – vesměs vskutku spíše odtažitě zdvořilosti – vnímal zkresleně, zabarvené specifickou posedlostí.

A se skrývanou nevolí popřával dámě dobrou noc, když gentlemany konečně opouštěla, zanechávajíc je samotné v chladnoucí místnosti. Kelleyho náladu spravoval až pohled na její dokonalé křivky, jak je vystavila jeho požívajícímu, a přitom nekonečně lačnému oku.

John Dee zkoumavě sledoval Kelleyho samého, ale pokud zaznamenal jeho nevhodný zájem o Sofii, nedal to nijak najevo.

„Vezměte si ještě,“ nabízel zas cigaretu.

„Jsou opravdu dobré,“ pochválil Kelley.

Doktor se souhlasně usmál: „Některých neřestí se přece vzdát nedokážu – v jídle se snad uskrovním a bůh ví, že i v pití, ale co se

týká kuřiva, Brand mi sem musí vozit jen to nejlepší...“

„Povězte: vy sám nikam nechodíte?“

„Nejsem společenský člověk. Nikdy jsem nebyl. Vyžadoval-li to v minulosti podnik, samozřejmě jsem kdejaký ten večírek zvládal – a přestože mám za to, že jsem rozhodně nebyval považován za špatného společníka, nemohu snad ani dost vyslovit, jak rád vítám, když se nyní již uchráním všeho toho nuceného bratříčkování.“

„Chápu.“ Kelley významně potáhl z cigarety.

„Mám svatý klid, když firmu vedou jiní lidé – mí spolehliví zástupci,“ rozkládal hostitel dále. „A sdělím vám důležitou libůstku: je skutečným tajemstvím, že jsem se uchýlil právě sem. Nestojím totiž o to, aby mne sem kdekdo jezdil obtěžovat. Je to sice končina světa, ale já vím, co všechno jsou nejrůznější pánové schopni přestát pro svůj byznys. Inu, sám jsem musel být takový. – Doufám tedy, mistře Kelley, že se nikomu

zvenčí slůvkem nezmíníte, s kým jste se tu setkal...“

„Spolehněte se.“

„Kdybyste přece potřeboval o tom hovořit – ať osobně, nebo v korespondenci –, zamlčte prosím mé jméno a třeba řekněte, že se těšíte pochybnému pohostinství starého bláznivého Fausta...“

„Jak si přejete. Ač nerad klamu druhé, přece se vynasnažím – vám kvůli.“

„Je mi líto, že to po vás musím žádat.“

„V pořádku.“

„Koneckonců s tím tak daleko od pravdy nebudete...“

Kelley prudce vyfoukl oblak dýmu a změnil téma: „Vaši firmu tedy již převzali synové?“

„Ach, nikoli synové. Ve směru potomstva mi bůh nikdy nepožehnal,“ odpověděl Dee. – A nevědomky tak zasel zárodky pokoutných plánů do Kelleyho mysli, aby se tam zahnízdily co červi v prohnilém mase; zatím nicméně dost vzdálení přerodu v ohavenstva okřídlená, neboť Kelley věděl, že alespoň pro

dnešek, kdy jeho rozvahu halí závoj vlných myšlenek na Sofii, nebude schopen popojít dále.

I nechal se poměrně záhy uvést do pokoje, aby tam, konečně v osamění, proklínal i zaklínal ženu, která ho ovládla jako císařovna nejnižšího plebejce. Na způsob nouzového voltu užíval tarotové karty císařovny, jakkoli mu to celé – co člověku materiální letory – bylo leda šprýmem pro dobrou noc.

V.

Luna

Bez ohledů k poklidu místa i nenucenému pohodlí pomenšího pokoje, nespál Kelley dobře. Do jeho snů se chtělo o první noci vecpat tolik dojmů, až se tenká slupka spánku trhala a on často procítal – ani jednou však se vzpomínkami na svlečenou a povolnou Sofii, jež by se mu byla bezezbytku odevzdala...

Nakolik dosud prohlédl mechanismy svého snění, nečekal by nic jiného. Také proto

jej tolik mátlo a jitřilo, co té noci zahlídal, obzvláště jeden, velice živý, výjev.

Viděl břitvy, žiletky, nože a háky, svírané a užívané vlastní rukou na sebe sama, viděl děsivé zející rány na vlastním těle... Ale co z nich prýštilo, nebyla krev – psí hlavy vyhřezaly z rozšklebených zranění. Pod vahou nespočetných trsů černých hlav se Kelley groteskně hrbil a po jeho ohnutých zádech lezli krabi a raci, zatínající ostré nožky do rozechvělé, studené kůže. Přistoupil sám k sobě tváří v tvář – pohyb, k němuž jedině pláň snění skýtá možnosti – a vyhýbaje se pohledem svým očím, hladil mordy jednu po druhé, přičemž každý dotek vyluzoval určitý tón, barvou málo podobný čemukoli, co zmůže pozemské ústrojí, přírodní, nebo umělé. Tak hrál podivuhodnou píseň, dokud psí hlavy – závistivé, ty, jichž zrovna nehladil – neohryzaly a nepozřely paže neopatrného muzikanta až po samé lotky. S pahýly už nedokázal zahrát...

Konečně se oči obou mrzáků střetly a pohled na bělma bez panenek, na bělma připomínající tuhnoucí tuk, Kelleyho probudil.

S blížícím se úsvitem nebyl jist, zda se tatáž noční můra opakovala vícekrát. Brzy si pamatoval pouze jedinou melodii, a tu v hlavě omílal, čím dál tím jednodušší, chudší pokaždé o jeden či dva tóny, dokud nad ránem neusnul nejvydatněji, unaven trhanou nocí, a nezapomněl i veškerý zbytek těch velikých poselství, anebo snad nicotných, bezesmyslných zmatků...

VI. Stařena

Poslední popud k procitnutí přišel již ze světa, jenž Kelley považoval za skutečný, narozdíl od snového. Probudil ho hluk deště bubnujícího na široká okna a prudký déšť šuměl i v břečťanu za nimi. Kelley vstal a vyhlédl do zahrady. Ta byla plná divoké vegetace, až ji mohl zvat zahradou leda proto, že se nacházela vůči zámku na straně od zídky

sem, a nikoli proto, že by se její hustá křoví a shrblé stromy zvlášť lišily od těch za zídka.

Koutkem oka zahlédl vysokou postavu v dlouhé tmavé pláštěnce – prokmitla porostem kdesi vpravo a zmizela mu ze zorného pole...

Když si Kelley před odpočatými zraky promítal uplynulý den, nemohl na sebe být ani trochu hrdý. Nechal se zaskočit, až neutil jedinou kapku toho charismatu a výmluvné obratnosti, jimiž jindy zlézal vrcholky společenských ledovců. Kdyby měl sám nad sebou vynést soud, byl by se hned poslal domů – se vši hanbou a bez snídaně!

Naštěstí doktor Dee bude tolerantnější, věřil Kelley. Ostatně když jemu nejde o hostovu sociální líbeznost...

Kelley se ujistil, zda se nikdo neblíží, a vrhl se na svůj kufřík.

Zkoumal obsah tajné přihrádky. Hned se cítil lépe, vida na svých místech ona náramná udělátka, výdobytky nejmodernější techniky na poli klamání a šalby, přesvědčivé generátory nejrůznějších světelných, zvukových i

pachových efektů, dokonalejší, než jaké používal kdy v minulosti.

Teprve když jej začaly pálit oči, jak v nepřilísném světle podmračené oblohy napínal zrak až k nejtitěrnějším detailům diskrétní mechaniky, tajné víko pečlivě zavřel a přichystal se ke snídani.

Chodba za dveřmi pokoje nebyla o mnoho světlejší než v noci, kdy jej sem hostitel přiváděl za svitu svíčky. Však tím se aspoň méně odcizila Kelleyho paměti, a on snáze trefí zpět. Přesto se mu to nakonec nepodařilo a poté, co zdolal několik podobných chodeb – málo vybavených až na několik obrazů na stěnách, v přítmí beztak zbytečných –, stanul v místnosti, kterou předešlého večera určitě nenavštívili.

Místnost byla zařízena ve stylu zašlých časů, a napadlo jej, že jediný zdejší pokoj, v němž zatím našel modernější nábytek, byl jeho vlastní.

Nestihl si ani prohlédnout stolek umně spletený z jakýchsi kostí, dveře na protější

straně sálu se prudce otevřely a dovnitř vpadla dívka.

„Ach, promiňte,“ znachověly její kulaté tváře. „Já nevěděla, že budete tady, já jdu..., já šla jsem jenom utřít prach.“

„Jen pokračujte. Snad vám ovšem nebude vadit, pokud mne předtím správně nasměrujete. Trochu jsem zabloudil.“

„To se tu stává.“ Mohutná ňadra se dmula, když vykládala: „Je tady tolik pokojů a tolik chodeb! Stejně ani většinu z nich nikdo nepoužívá – myslím, že jsem jediná, kdo tudy chodí – i proto jsem byla tak udivená, že tu někoho vidím.“

„Údiv vám sluší,“ odvětil bez váhání a beze všech ohledů ke společenským rozdílům. Ale sotva jí dal čas se podruhé zardít: „Buďte tak laskava – John Dee mne jistě již čeká.“

„Ano, prosím, pojdte, doktor je dole ve společenském sále,“ minula Kelleyho a prachovkou pokynula, ať ji následuje. „Doufám, že vám snídaně bude chutnat, pomáhala jsem matce s přípravou. A daly jsme si záležitost. Což pán přikázal docela nadarmo –

vždyť za co nás má?! Když máme ctěného hosta, jistě bychom se snažily i bez toho! – Nebo aspoň já,“ dodala.

„Nepochybuji, že si pochutnám. Vaše matička zde vaří?“ Kráčeje za ní, konečně litoval, že chodby přece jen nejsou osvětlenější. Proti plnějším tvarům nikdy neměl půl slova.

„Stará se o leccos a není tu nikdo jiný, kdo by jí pomáhal, než já...“

„Asi máte práce nad hlavu, ale jistě je to čest, že si vás sem doktor Dee vzal.“

„Doktor dobře ví, proč tu jsme,“ řekla jaksi záhadně.

Ale Kelley měl dost taktu – nebo spíš trpělivé prohnanosti –, aby se nevyptával; zatím. „Jsem rád,“ nadhodil, „že jsem se s vámi mohl hned lépe poznat, když tu patrně nějaký čas pobudu.“

„Bylo by skvělé, kdyby to mohlo být co nejdéle, pane. Je to tu vážně tak nudné!“ Pak si zakryla ústa: „Snad jsem neřekla příliš...“

„Vůbec ne. Já se sám divím, co hezké děvče jako vy hledá v takových končinách...“

„Vlastně to tu není špatné. Máme se velice dobře.“

Překotná změna jejího postoje Kelleyho opět varovala, aby se dál nevyptával. Ostatně nedostal by příležitost – u paty schodiště, z něhož právě scházeli, se zjevil stín skrčené postavy.

Stará žena vyrazila proti nim a vzkřikla, krhavé oči upřené na služku: „Co to děláš, Marie?! Máš pracovat nahoře, pokud vím...“

„Maminko, pán jenom potřeboval doprovodit.“

„Dobré ráno, pane,“ pronesla k němu zostra, a užívajíc těch slov, mohla užít jakýchkoli jiných, aniž zatají, že mínila jedině: „Táhněte ke všem čertům!“

Prosmýkla se kolem, rázně chytila Marii pod paží, vlekla ji vzhůru za sebou a syčela: „Odsud pán už jistě trefí sám.“

Kelley se nedal otrást způsobu staré múry. Ani se neotočil, nesledoval dvě tolik rozdílné postavy mizející nahoře ve tmě – upravil si límce a sebevědomě vykročil. Nakonec, měla pravdu, odsud již dokonale trefí.

VII. Poustevník

Sál byl o trochu světlejší než zvečera. Krom vysoko posazených úzkých oken, přál tomu i plápolající krb.

John Dee se právě skláněl, svěřoval ohni další poleno.

„Á, mistr Kelley!“ Pán domu se napřímil, oprášil ruce a pokročil ke stolu. „Posad'te se, prosím, a občerstvěte se podle své chuti. Já, když prominete, už snídal, neboť jsem vstal brzy. Spal jsem docela bídňě. Ještě před rozbřeskem na mne sedla podivná zima. Nezdá se vám, že je při dnešku výrazně chladněji? Nu, vlastně na tom nezáleží...“

Bylo prostřeno pro jednoho a Kelley se nenechal zvlášť pobízet. Chutnalo mu vskutku více než při minulé hostině, leč kde na své přicházel jazyk, tam bylo tentokrát kráceno oko.

„Má choť se omlouvá,“ řekl Dee. „Necítí se dobře.“

„To je mi líto. Doufám že nic vážného.“

„Díky, bude to jen maličkost. Ale co vy? Měl jste snad lepší noc.“

„Nemohu si v nejmenším stěžovat, pokojík je velmi pohodlný...“

„Bude vám tedy vyhovovat? Výborně. Kdyby přece ne, můžeme hned vybrat jakýkoli jiný. Mám v úmyslu vás po snídani blíže seznámit s interiéry zámku, a sám uvidíte, že volných pokojů je tu zoufalý nadbytek.“

„Rád se tu zorientuji. Nicméně co se týká nějaké změny ubytování, tím se rozhodně neobtěžujte. Dokážu ocenit dobré bydlo, ale na druhou stranu jsem se dostatečně vyspal i v nehostinných himálájských jeskyních. Je to otázka sebeovládání, kontroly těla i mysli.“

„Tibetem jste údajně cestoval ve společnosti madam Blavatské...“

„Odpusťte, ale člověk nesmí věřit všemu, co se o mně povídá, jinak dojde zmatení, a možná i pomyslí, střízlivě uváživ to všechno, že jsem nějaký šarlatán – ač já na těch zkazkách nemám podíl! Helena Blavatská, pokud vím, zemřela, když já byl ještě

chlapcem. Je pravda, že jsem se s ní několikrát astrálně spojil po její smrti – ano, bylo to i v Indii při jedné z mých četných extasí do vyšších světů –, ale o tom se také raději nešířím, neboť vím, jaká je doba – lidé dnes mají za skutečné jen to, co si mohou ochmatat svýma masitýma prackama a postavit na váhu; nejlépe ještě na nějakou s pěkným pozlaceným těžítkem, nemám pravdu?“

„Moje řeč! Doslova a do písmene moje řeč!“

„Nebyl bych pak hlupákem, kdybych své zkušenosti svěřoval takovému davu? Tedy většina, co se o mně povídá, jsou smyšlenky – a činí mi mnohdy docela medvědí službu, v očích vážných znalců hermetismu mne spíše očerňují.“

„Ale co o vás pravil Martin Beauvois, je pravda. Či ne?“

„Nevím, co přesně o mně můj přítel říkal, ale nemám důvod se domnívat, že by si vymýšlel. On patří k úzkému kroužku lidí, jimž jsem se uvolil svěřit některá skutečná

mysteria – perly, jež bych sviním nehodil za nic na světě...“

„Mimo jiné mne Martin zpravil,“ zvolal Dee, „že i přes vrozenou skromnost, ba ostych, hovoříte s docela paracelsiánskou jadrností!“ Pak zvažněl: „Vlastně říkal, že co se týká Paracelsa, má tu být jakási hlubší souvislost...“

„Souvislost?! Slabé slovo, můj drahý doktore, pitvorně slabé slovo! Ale dobrá, zůstaňme u něho a řekněme, že já a slovutný Philippus Aureolus Theophrastus Bombastus von Hohenheim spolu *souvisíme* řetězem reinkarnací. A to je zas fakt, na němž trvám, klidně ať si na to hloupé husy kejhají. Neboť jedno vám povím – ne abych vás poučoval, ale abych prostě nesmlčel, co vím: že totiž ne vše, co se zdá bizarní omezenému pohledu – třeba i vědeckému –, je proto také nemožné a nepravdivé. Ovšem pouze skutečný zasvěcenec dokáže rozlišit platnou a svatě pravdivou bizarnost od té pouze senzační, falešné.“

Zdálo se, že Kelleyho řeč na Deea patřičně zapůsobila. Rozmýšlivě kýval

zarostlou bradou: „Ačkoli já sám reinkarnaci považuji spíše za obraz či symbol jistého hůře pochopitelného procesu – nebo chcete-li skutečnosti, již lze zvat procesem opět jen metaforicky –, nemohu přesto nic popřít a věřím vám způsobem, jímž jsem toho schopen.“

„Děkuji, více ani není možno si přát.“

„Taktéž ona předchozí otázka možnosti komunikace se zemřelými mi přijde poněkud problematická. Přinejmenším mohu-li uvést důvěryhodné autority, co se vší rozhodností tvrdí, že mrtví se nevracejí a vrátit se nemohou.“

Kelley odvětil s vědoucným úsměvem: „Ale učiníte-li tak, uvedu zase já autority jiné – a věřím, že nikoli méně důvěryhodné –, které tvrdí opak.“

„Ano,“ zvolal Dee rozrušeně. „*Pokaždé* je tomu tak, že jeden tvrdí, co druhý popírá, aniž bychom mohli s jistotou rozlišit, kdo ví, a kdo pouze mluví! Právě z toho mi jde hlava kolem – a srdce spolu s ní... Ba i duše a vše, čím jsem já, se kvůli tomu motá v divných kruzích... Ba

co v kruzích!, spíš v piruetách hnusné mdloby, když ptám se: kde je pravda? – Kde je pravda, příteli?! *To* chci vědět! *To musím* vědět!“

„To není tak snadné.“

„Vím, že člověk může na pravdě leda paběrkovat. Můžeme věřit, nikoli vědět... Ale přesto – mně to nestačí, Edwarde Kelley!“

„Rozumím.“ Kelley odsunul talíř a místo něho položil před sebe balíček tarotu – rubem vzhůru.

„Mám-li také vzít trochu té paracelsovské neurvalosti,“ pokračoval Dee, „řekl bych: s vírou mi vlezte na záda! Víru si všichni strčte, kam je vám libo! Dnes hledám pouze jistotu. Věřil jsem tomu a tomu, pak zas tomu a pak tomu, ano, a pokaždé jsem byl dříve nebo později zrazen. V útlém mládí mi na jezuitských školách vštípili veškerou víru v Boha asi jen proto, aby ji hned na univerzitě rozbila víra jiná, materialistická, která ovšem zas pominula, jakmile jsem hlubším studiem dostatečně prověřil předpoklady materialismu a shledal jej nejen neplatným, ale dokonce nejpapným. Návrat ke staré laskavé chůvě

křesťanství přesto nebyl možný... Ach, jaká temná noc nastala pro mou duši! Obrátil jsem se ke studiu akademicky uznaných filosofů, abych ale ani s nimi nedošel odpovědí – znám rozličné jejich úsudky, od těch střízlivějších až po ty nejoblournivější, od těch pesimistických, ba nihilistických až po medové slátaniny, jež jsou sice napohled chlácholivé, ale při pohledu bližším člověk zjistí, že toho dosahují jen nekritickým, neprokázaným předpokladem dobrotivého Boha – i když mu třeba říkají jinak –, až jsme zas tam, kde jsme byli! V černé jámě nejistot a – posud marného – toužení po pravdě.

Mistře Kelley, jiný by se tím asi tolik netrápil. Leckdo se musí starat o to, aby vůbec sehnal něco k snědku, střechu nad hlavou, pro sebe nebo pro své blízké, další zas, který tohle má zajištěno, hledá kdejaké jiné výhody a rozkoše, na něž by ještě dosáhl. – Někdy si říkám, kéž by i má duše mohla být zmítána světskými starostmi! Jejich usmíření, ač je mnohdy těžké, přece jen má své cesty a jasný řád – ať už naň dohlíží Štěstěna nebo cosi ještě

zákeřnějšího. Já však, jeden z nejbohatších mužů Anglie, mohu naplnit každou zdravou světskou touhu, ba i spoustu z těch méně zdravých, a věřte mi, že byly časy, kdy jsem se tomu opravdu nebránil. – Ale proč?!“ Hořce se zasmál: „Zas jen proto, abych nahlédl marnost toho všeho. Stupňoval jsem rozkoše, hrál hru s vílami boha Pana, ale jsa tak mezi nimi zamotán v jásavém křepčení, zakopl jsem asi a padl, kam neměl, mimoděk protrhl kulisy a – v uších stále smích, ale v očích nekonečný děs – zhlížel hlubiny pláče skryté v zákulisí.

Ach, příliš se nechávám unést! Musíte mi odpustit mou básnivou povahu... Pojd'me prostě k jádru věci, mistře: Trápím se metafyzickým „Proč?“ a nestydím se, že je to otázka plytká, veskrze lidová, nehodná dnešní učenosti, která si pro ni najde spousty snadných sofistických odpovědí, pokud to není ještě tak, že se jí povýšeně vysměje jakožto překonanému pseudoproblému. Ano, vůbec se nestydím! Jen ať mi vlezou na záda – tihle „vědoucí“! Kolem „Proč?“ se teď točí celý můj život a jsem ochoten obětovat vše, jen abych

dostal odpověď. Vlastně nikoli, já mohu – či snad musím – být skromnější: stačí mi odpověď na ‚Zda...?‘ – Zda totiž má vůbec nějaký smysl všechno to plahočení a soužení, to dokonce *utrpení* tolika tvorů – které je nepopíratelné, má-li člověk alespoň špetku soudnosti, a nesnesitelné, má-li aspoň půl špetky soucitu. Vědět ještě, jaký je to smysl, bylo by asi zatím příliš.“

„Ohledně toho *jaký* možno ostatně předpokládat,“ poznamenal Kelley, „že pro každou bytost bude jiný, jí samé niterně a nezcizitelně vlastní.“

„Přesně tak, mistře Kelley. Přesně tak! Řekněme tedy: já nepotřebuji znát tajemství toho *všeho* – stačil by mi jen střípek poznání: ten jediný kousek skládky, který řekne, jaký je *můj vlastní* účel. Proč tu zrovna *já* jsem. Je to snad troufalé? – Chápu, nevládne-li každé stvoření klíčem k veškerenstvu, ale kéž by mu byl dán – třeba i půjčen na nejnutnější dobu – alespoň klíček k jeho *vlastnímu* životu!

Bohužel si jeden musí říkat, že žádného účelu nebude, nezná-li ho ani ten, kdo by jej

měl naplnit; no ne? Ledaže bychom chtěli i vědomou bytost považovat za slepý nástroj na způsob kladiva! A kdybych měl zmínit další stovku podobných úvah, které člověka svrhají hluboko do bahna teleologického nihilismu a pádně jej zrazují, aby se vůbec odvážil doufat, že jeho pachtění může mít nějaký smysl jinde než ve vlastní marnosti... – Ale nechme toho; vidím, že jste namátkou sejmul balíček. Jakou kartu jste to odkryl?“

„Velmi případnou, milý příteli. – Poustevníka! Muže tápajícího v tmách, jemuž však pod rukama přece svítá jiskérka naděje. A nebude nám zásvitem významným, když se pod mýma rukama právě v tuto chvíli rozhodla zjevit tak trefná karta?!“

„Ale kdo nás ujistí,“ vzdychl Dee, „že je původcem podobných shod prozřetelnost, a nikoli pouhá velká náhoda?“

Kelley samozřejmě zamlčel, že zde byl původcem činitel třetí, jež doktor nezmínil: virtuózní um podřízený Kelleyho vůli.

VIII.

Hudba sfér

Jakkoli déšť k poledni polevoval, mistr Kelley zvlhl dostatečně, aby proklínal svou zvědavost. Vběhl do sychravého nečasu, zjistit, co je zač ona zakuklená postava, již pokaždé spatřil jen koutkem oka – poprvé ze svého pokoje, několikrát pak, když jej Dee po snídani provázel sídlem a naskytlo se okno, z něhož vyhlédali. Přitom hostitel nedal najevo, že by si člověka v zahradě všiml.

Ale mohl jsem se zeptat – plísnil se Kelley – a ušetřil bych zřejmě spoustu nesnází!

Jenže se mu zdálo, jako by na něho postava v jednu chvíli otočila hlavu a vyzývavě mu pokynula – byl to jen mžik, z něhož si odnesl dva dojmy: zvláštní povědomost té tváře a tajnůstkářství výzvy. Pokud mu postava něco chtěla, nechtěla to Deeovi.

Každopádně po ní teď nebylo stopy.

Studená voda Kelleymu skapávala ze šosů kabátu i z krempy klobouku, mistr se prodíral křovisky, co možná se vyhýbal ostrým trnům,

krčil se pod větvemi nízkých stromů, límce zimomřivě přitahoval k bradě a přitom se měl stále na pozoru, kdy muže v dlouhé pláštěnce zahlédne. V jednu chvíli se Kelleymu zdálo, že na něj někdo sykl zpoza rohu, vystupujícího z jinak všudypřítomného břečťanu. Pospíšil tam; než došel leda pocitu, že je pozorován – sám neviděl nikoho.

Mimoděk zdvihl pohled do okna – mihlo se tam něco, nebo opět jen zdání? Jak se asi on sám jeví oku možná schovanému za některým z těch velikých, tmavých skel? On, věhlasný znalec nejskvělejších umění, tu moknoucí, příkrčeně se kradoucí zahradou...

Ale opět to syknutí!

Kelley pospíšil vpřed. Vpadl za roh.

Křoviska, stromy, vysoká, divoká tráva...

Až s dalšími jeho kroky porost řídne a brzy mistr stane na jakési stezce. Ztrápeně vydechne, oklepe vodu ze šatů, rozhlédne se. Cesta vede ode dveří sídla, patrně vstupu pro služebnictvo, k nízké dřevěné kůlně, která nemůže být ničím jiným než skladem nářadí.

A přece by mohla! – Proto k ní Kelley míří.

Jeho leštěné boty se boří do bahna a mistr proklíná již nejen sebe, ale i majitele zámku, který dopustil, aby jeho okolí vypadalo takhle. – Však já to Deeovi všechno připočtu!

Dvířka jsou zamčena na petlici a z blízka kůlna ani nevypadá podezřele. Kelley – jist, že od sídla již nemůže být viděn – do dveří otráveně kopne, zakleje, jak by mu ve společnosti ani parcelsovská póza nedovolila, a vrací se k budově, jejíž deštěm zkroušené, rozsochaté věže odsud vypadají ještě ponuřeji. Pro tajemného druhá nemá už nic než vztek. Snad proto neslyší žádné další spiklenecké syknutí...

Když pojednou slyší cosi záhadnějšího.

Nesena studeným větrem, doznívá k němu složitá melodie a mimoděk vyvolává podivné asociace – jemu neznámé, a přece nějak známé obrazy bezpočtu psích hlav, obrazy uhryzaných údů a obludně prázdných očí.

Konečně Kelley nabyl dojmu, že hudba vychází z jednoho z horních oken třetí,

poměrně nižší, za to však široké, baňaté věže, spojené s hlavní budovou pouze uzavřenou galerií v úrovni prvních úzkých oken. Hledaje jiný vchod, obešel věž kolem dokola, ale bezúspěšně. Zastavil se pod převisem, poslouchal roztodivný klavír – neboť o tom, že je to klavír, poztrácel pochyb –, leč sílicí vítr brzy metá vodu do jeho tváře, kvílivě se vysmívá jeho chabému úkrytu i drahému klobouku.

Kelley se vzápětí vrátil do zámku, mokré svršky předal služce, a sotva zamumlal cosi na omluvu, už zdolává schody a bloumá chodbami v úmyslu vystopovat vchod do věže. Chtěl se setkat s hudebníkem – bude to Dee sám? Možná jeho žena? Tím raději by došel cíle!

Zvuk však Kelleyho nevedl – ne tak jako v zahradě, v potemnělých prostorách zámku bylo hrobové ticho. A orientační smysl jej zrazoval, čím více odboček minul, čím více pokojů prošel...

Sály a jejich výzdoba se nyní jevily docela jinak, než když vystupovaly z družného

předvedení Johna Deea, který měl ke všemu dostatek rozumných slov – ne-li pravd, pak alespoň předpokladů a dohadů, jež přece nějak obušovaly čelist britkého neznáma, se vši vervou se nyní zakusujícího do Kelleyho myslí, jak ten se nechával sledovat bezejmennými, slizkými tvářemi z obrazů na stěnách, proplétal se nábytkem kuriózních proporcí, anebo se pokoušel ignorovat erby nevkusně přetížené pekelnou symbolikou.

Jeho cestu provázelo jen málo oken. A ta, která se přece naskýtlá, neskýtala mnoho světla. Mistrovy kroky se rozléhaly do ticha komnat a tížil ho pocit, že zabloudil někam, kde předtím s Deem rozhodně nebyli.

Při jedné příležitosti vyhlédl ven.

Nehledí již do zahrady. Nedohledné pustiny slatí se prostírají všude kolem, šedé mraky dusí krajinu a chuchvalce mlh rozvírají chřtán nad jedinou cestou klikatící se v dáli.

Nechtěl bych tam venku bloudit pěšky, napadlo Kelleyho. A s tím si uvědomil, jak je vydán hostiteli na milost – jedině Brand jej odsud může odvézt!

Zoufání přetrhl pohyb v mlhách – snad postava v plášti? Že by se přesunula na druhou stranu domu spolu s ním? Cožpak ho mohla nějak sledovat?!

Čert to vem! odsekl Kelley v duchu a od okna se odvrátil. – Jisté je jedno, řekl si – došel jsem úplně jinam, než jsem potřeboval.

Se zaklením zas celou věc vzdal a vydal se zpět.

Překvapilo ho velice, že do svého pokoje trefil bez větších obtíží. Ale překvapilo ho neméně – při pohledu na mohutné nástěnné hodiny –, kolik času uplynulo.

Jen ať plyne další, prskl, mrštil obuví do kouta a, unaven, natáhl se na pohovku: Dee mne nečeká dříve než s večerním čajem,

VIII. Blázen

Přesto si nemohl dovolit spánek. Zatímco tělo nechával relaxovat, mozek pečlivě zaměstnával, přilepšuje si cigaretovým kouřem. Dee již prozradil většinu podstatného

a Kelley chce lépe promyslet další strategii. Konečně aspoň oceňoval, že dnes nezahlédl Sofii – může se lépe soustředit.

Vzpomínal na hřeb ranní debaty...

„Ale kdo nás ujistí,“ vzdychl Dee, „že je původcem podobných shod prozřetelnost, a nikoli pouhá velká náhoda?“

Kelley obratně zamíchal karty a umístil je, jak byly, než táhl poustevníka. Pak složil ruce do klína a pohlédl zpřímá na Johna Deea. „Domnívám se, doktore,“ řekl, „že o tom, kdo by nás mohl ujistit, máte určitou představu.“

„Spíš neurčitou.“

„Přesto...“

„Dobrá. Je asi načase, abych vám pověděl, proč jste tady. – Mistře Kelley, došel jsem názoru, že pravdivá odpověď na mé otázky může přijít jedině z *druhé strany*. Ptal jste se, *kdo* mi může odpovědět, a chcete-li to tedy takhle personifikovat, řekněme – prosím ale beze všech dětinských teologických či démonologických konotací –, že tím někým má být Mefisto.“

„Rozumím tedy, že to jméno je vám pouze znakem pro ‚promlouvajícího z druhé strany‘.“

„Rozumíte dokonale! Skvěle, příteli...“

„A patrně jste se již, jak hádám, uvážím-li veškeré indicie,“ pokračoval Kelley, „o nějaké spojení se světem *tam* – mohu-li užít označení Plótínova – pokoušel.“

„Poslední dobou zejména cestou magické praxe,“ přikývl Dee. „Ale nesmlčím vám, že jsem nedošel velikých úspěchů. Mám sice správné vzdělání – později vám ukáži tu nesmírnou sbírku knih –, ale něco mi prostě chybí. Nevím... Avšak ze srdce i z duše doufám, mistře,“ – jeho oči se vpalovaly do očí Edwarda Kelleyho – „že to máte vy. A že s vaší pomocí... Á, opět karta. Která tentokrát?“

Kelley neuhnul Deeovu pohledu, kartu táhl poslepu – a přece přesně věděl jakou.

Ano.

Tu *jedinou*...

Nejvyšší arkánium blázna!

Neboť si v duchu říkal: Ach, blázne Dee, bloude z nejbloudivějších, jak střemhlav se ženeš do propasti, kterou ti tak rád uchystám! Raneček, jímž tak hlupácky házíš, bude můj, až ti pád zlomí vaz, a květinu, co jen náhodou minuly tvé nevážené kroky, utrhnu pro své potěšení, až ty mi nebudeš stát v cestě. Chceš Mefistu? Nic naplat, musím ti ho dát... Stvořím jej pro tebe. Ty blázne, ty nebetyčný, zoufalý blázne!

„Zdá se mi, že je to karta blázna,“ kabonil se trochu Dee, nakláněje se přes stůl.

Konečně i Kelley ke kartě sklopil oči...

„Vida,“ zvolal. „Prozřetelnost opět promlouvá jazykem zasvěcenců! Máte pravdu, blázen. Ale není-liž blázen znamením Herma, patrona skrytých věd, a není-liž tento napohled škaredý škýz současně Merkuriem, alfou i omegou alchymistického Velkého díla? Směřuje do propasti, jsa tak bláznem hlupákům, kteří nevědí, že o samém božství bylo psáno, že jest propastí, propastí nejpropastnější! Ano, blázen, ten svobodný, který se odcizil světu a směřuje do hlubin, co

zraku otrockých davů platí toliko za prázdno. Věru že se vám do lýtek stále ještě zakusuje pochybnost, ale hleďte, jak úspěšně jí ukazujete řít! A zatím vaše zraky se upírají vzhůru... Vidím to zcela jasně – pouť merkurického bláznovství již počala a karta pouze dosvědčuje, že se tak mělo stát. Nemám pochyb, že dojdete cíle!“

„S vaší pomocí...“, Dee se zasníil.

„Udělám, co budu moci,“ pokývl Kelley skromně. A zamíchal zas balíček.

„Ale když je řeč o Merkuriovi, pojd'te prosím se mnou, musím vám něco ukázat. Vím již, kde započneme prohlídku sídla. Jistě prominete, že to bude místo temnočerné...“

„Však jedině takový začátek je vhodný,“ odpověděl Kelley. „Dle přirozeného řádu věcí je každý počátek temný, jak nám ukazují luna tvorů, která mají zrodit nový život.“

„Velmi správně.“

„Ale nerad bych se chlubil cizím peřím – na tuto dílčí moudrost mne v jednom z dopisů upozornil můj dobrý druh Jean Fulcanelli.“

Kelley, leže tak na pohovce a vzpomínaje na tato svá slova, se musel nahlas zasmát typické rafinovanosti, s níž naoko zmenšuje vlastní zásluhy a ohání se skromností, vše ale jen proto, aby snáze vsunul lež, která jej naopak mocně pozdvihne! Vždyť s Fulcanellim měl stejně málo společného jako kterýkoli jiný samozvaný šarlatán. Ledva o něm slyšel skazky, tu už jej zve dobrým druhem, jsa jist, že Dee ví o tajemném alchymistovi právě tak dost, aby Kelleyho údajnou známost dokázal ocenit, a právě tak málo, aby ji nemohl zpochybnit. Ostatně ne nadarmo má u sebe Kelley podvržený dopis s fingoaným Fulcanelliho podpisem. Bude-li Dee chtít, tuze rád mu jej ukáže! Mezi dopisy jinými, od mnoha dalších slavných osobností.

Nemohl se přestat smát...

X.

Rytíř pohárů

Jakmile se to Kelleymu podařilo a nabyl zas vážnosti, vrátil se ve vzpomínkách k široké

chodbě v přízemí, očividně málo užívané, vzdálené od všech důležitých částí budovy. Kuchyně a další užité místnosti, jak host již věděl, pozůstávaly pospolu na jediné straně sídla.

Tu ocitli se zas, Kelley a Dee, v tichu, které poté, co na Deeův povel zastavili, rušil toliko občasný praskot jeho lampy. Tou Dee posvítíl na stěnu, aby lépe vyjevila portréty byvších majitelů sídla.

„Je jich tu požehnaně, vid’te, mistře Kelley? Vlastně v celém zámku... Jeden vedle druhého – tihle pochybní fešáci.“

„Ano, tak podivní lidé,“ oťrásl se Kelley. „Širokých, jakoby hadích obličejů, úzkých ramen, olbřímích pupků. Vyšňoření jak panáci z nepovedené grotesky...“

„Všichni víceméně takoví, jak říkáte,“ přisvědčil Dee. „Do jednoho záhadní lidé. A přece některý skrývá víc než ostatní.“

Přistoupil k jednomu obrazu a stiskl cosi na rámu. Tu se stěna počala rozestupovat.

Kelley nedal znát podivení. Naopak řekl nanejšvýš sebejistě: „Byl bych vám sám mohl říci, který z nich to je...“

„Jakpak?“ podivil se Dee.

A mistr si musel přiznat, že tu mu do ruky přece jen zahrála náhoda, ač mu na druhou stranu nelze upřít, jak mistrně ji využil, řka: „Bezpečně bych poznal, že právě tento obraz souvisí s naší cestou, neboť se nápadně podobá jedné z karet, jimiž prozřetelnost již řadu let neomylně vede mé kroky.“

Prolistoval balíček, vyhledal kartu a ukázal ji Deeovi.

„Rytíř pohárů, jak vidím. A docela netypické vyobrazení,“ přikývl Dee, jakmile si na kartu posvítil. „Přitom vážně tak podobné tomuto! – Což bude již třetím dokladem, mistře Kelley, že se neubíráme nazdařbůh... Poustevník, blázen a do třetice rytíř pohárů...“

„Hermův zasvěcenec nicméně ke každé trojici dohledá čtveřinu,“ poznamenal Kelley.

„A máme ji?“ Dee se opíral do stěny, než se rozestoupila dost, aby se dokázali otvorem protáhnout. Kelley jej následoval do temnoty,

když lampu kryla široká hrud' doktora Deea jdoucího napřed.

„Když jsem byl onehdy poprvé vyzván Brandem k vážnějšímu rozhodnutí,“ uvedl Kelley, „svěřil jsem se do rukou prozřetelnosti a ona vyjevila kolo osudu.“

„Výtečně! Pak už člověk ani nemusí být pověřivý, aby v tom viděl jasný záměr. – Ale zde prosím pozor, schody jsou značně kluzké a strop nízký...“

„Katakomby?“ Kelley klopýtal za Deem.

„Jistě měly tyto chodby i svou temnější historii,“ pokrčil Dee rameny. „Nicméně já vám ukážu, k čemu vsutku velkému jsem jich užil já. Lépe řečeno ne chodeb, ale jedné z místností, do nichž ony ústí. Stačilo zřídit dokonalejší odvětrávání.“

„Tuším, o co půjde...“

„Vás člověk nepřekvapí, že?“

„V mém vlastním oboru opravdu máločím.“

Schody konečně nahradila rovnější zem a již se oba muži proplétají bludištěm chodeb.

Kelley se zpočátku soustředil na cestu, ale brzy musel uznat, že už by zpět netrefil.

Než se však mohl začít proklínat, že se tak ještě víc vydal do rukou neznámému muži – navíc v místě, které se mu brzy jevilo ze všeho nejspíš jako žalář –, Dee zastavil u bytelných dveří se zamřížovaným okénkem v úrovni očí. Zachrastily klíče v Deeově ruce, načež pán domu do dveří strčil. Hnuly se s neblahým vrzáním.

„Račte,“ pokynul Dee do prostoru, jež půlkruh světla z Deeovy lampy nečinil o nic méně děsným. „Těch skřipců ani železných panen si nevšímejte...“

A Kelley si nyní – vzpomínaje – nebyl jist, zda se Deeovou tváří skutečně mihl posměvačný, naveskrz d'ábelský škleb, anebo to byla jen jeho vlastní představa, zrozená ze semínka nejistoty a odchovaná tetelivým zásvitem lampy v jinak naprosté tmě.

XI. Ďábel

Ze vzpomínání jej vytrhlo pronikavé houknutí. Následovalo druhé, v rychlém sledu třetí a čtvrté. Kelley se postavil, bos přešel k oknu. V zahradě neviděl nic, čemu by zvuk mohl přičíst. Otevřel okno a vyklonil se. Houknutí se ozvalo opět a Kelley, byť stále nic neviděl, aspoň už tušil, oč jde – klaxon vozu ze směru před zámkem.

Kdyby ovšem někdo přijel, neslyšel by Kelley i motor? – Zcela jistě.

Pak asi Brand odjíždí a dává jakýsi signál. Ale kam se chce vydat takhle navečer? Kdyby se pak vracel nocí přes bažiny, hrozí, že sjede z cesty.

Navíc, zatímco Kelley promýšlel nejrůznější možnosti, neslyšel, že by auto startovalo, a tedy se jich musel vzdát.

Po nějaké době zaznamenal na chodbě kroky. Přistoupil ke dveřím, naslouchal. Už už chtěl otevřít a opatrně vyhlédnout, když mu náhle došlo, že neznámý bude mnohem blíž, než prve myslel – tu dokonce zastavil za jeho dveřmi.

Kelley mimoděk nakrčil ramena, hrudník se mu stáhl, dýchal mělce.

Někdo zaklepal.

„Mistře Kelley, jste tam?“ – Ženský hlas. – „Omlouvám se, ale pan Dee mne pro vás poslal.“

Než Kelley sáhl po klice, počkal okamžik, aby neprozradil, že stál tak blízko dveří.

„Přijel pan Huysmans, rodinný lékař,“ vysvětlovala Marie, když konečně otevřel. „A doktor Dee doufá, že si společně vypijete čaj.“

„Přijel? Neslyšel jsem vůz. Jezdí drožkou?“

„Ne, pan Huysmans používá výhradně bicykl. Teď na podzim, a dokonce i v zimě! On říká, že není nad pohyb na čerstvém vzduchu. Prý to udržuje zdravé tělo i mysl.“

„Už si vzpomínám – Huysmans! – zmínil se o něm Brand v souvislosti s jakousi vsí na severu...“

Marie přikývla: „Doktor sem pravidelně dojíždí z Pengrimu. – I když nevím, jestli ‚dojíždí‘ je to správné slovo; pochybuji totiž, že cesta dovolí, aby skutečně jel. Spíš se musí

všelijak kodrcat a různě se proplétat. Dohodli se ale s pánem, že to prostě bude podstupovat – pan Dee se obává, aby ho sem nejezdili oběžovat Pengrimští, kdyby cestu obnovil. Jinak by to pro Huysmanse opravdu rád udělal. Však uvidíte, jak si Huysmans s pánem rozumí! No, vlastně je to milý, sdílný člověk, který si rozumí snad s každým. Jenom Brand ho nemůže vystát. Ale to zas už zbytečně kejhám...”

„Tedy, povězte pánům, že se k nim hned připojím.“

„Tentokrát nezabloudíte?“ usmála se na něho. „Nebudete chtít doprovodit?“ – Trochu se rděla.

„Vaše společnost by mi byla milá, slečno, jenom nevím, jestli bych vás tím podruhé nevystavil jakémusi nedorozumění ze strany vaší matky.“

„Matka!“ Marie se dětinsky zakřenila; což Kelleymu přišlo rozkošné. „S matkou si prosím nedělejte starosti. Zrovna je dole, vaří čaj a chystá sušenky.“

„Tak skvěle. Pojd'te dál, a můžete mi zatím třeba ustlat – buďte tak hodná –, než se nachystám.“

Však než aby se chystal, sledoval dívku, jak se nahýbá nad válemdou, rovnajíc povlečení.

„Co se děje, mám někde flek?“ otočila se rozpačitě.

„Nikoli. Jste dokonalá. Pokračujte...“ Prodléval na služce chlípným okem, jaké by si na skutečnou dámu nikdy nedovolil vztáhnout. Chtíč mu hučel v hlavě, až musel užít veškerých sil, aby se ovládl.

Všechno má svůj čas, přesvědčoval sám sebe, a posléze se skutečně ustrojil. Šatů s sebou neměl mnoho – jakkoli magické předměty kufr skrýval, přece sám nebyl kouzelný, bezedný –, za to však každý jednotlivý kus oděvu Kelleymu dokonale sedl a zdůrazňoval ušlechtilé proporce jeho štíhlé postavy, vzrůstu spíše subtilního, jenž se však, aspoň podle jeho názoru, jedině hodil ke kulturnímu člověku. Tělesnou velikost považoval naopak za znak určitého barbarství.

Nicméně pokud by chtěl vyvozovat nějaké pravidlo, Johna Deea by musel hned stavit co zásadní výjimku – ten člověk byl ušlechtilý ve své velikosti, až se Kelley upřímně divil, že nemá urozené předky; což mu pověděl Brand.

Kelley dopnul kabátec a před zrcadlem uhlazoval poslední nepatrná zvlnění. Tvářil se spokojeně; a na přítomnost osoby, k níž ještě před okamžikem cítil jakýsi chťič, docela zapomněl.

„Můžeme?“ Marie na něho čekala u dveří.

„Eh...“ trhl sebou. „Ó ano, pojďme. Ať pánové dlouho nečekají...“

„Vy jste prý bydlil v Paříži?“ vyptávala se, když kráčeli chodbou.

„Jistě, slečno. I v Paříži...“

„Jaké to tam je?“

Kelley se ušklíbl nad bezduchostí otázky, než se pokusil děvče ohromit duchaplností odpovědi: „Jako každé město má i Paříž své výšiny a nížiny – na výšinách je slunečno, v údolích stín. Ač bývá obyčejně, že čím vyšší jsou stráně, tím stinnější rokle, pokud mohu soudit o Paříži, řekl bych, že lesk jejích

vrcholů je nesmírný, až světlí i samy propasti. Ano, slečno, v Paříži se i lůza má dobře! Tak má podle mne vypadat skutečné město... Ačkoli já si umím najít své i v Benátkách, Bruselu nebo Londýně.“

„Tolik jste toho musel zažít!“ vydechla – spíše však sklesle než obdivně.

Kelley pochopil. „Jste ještě mladá. I vy se jistě dostanete na zajímavá místa...“

„Nedostanu, pane. Bůh ví, že nedostanu.“

Mistr se zastavil, otočil se proti Marii a důvěrným dotykem prstů jí nadzdvihl bradu, aby mohl zpříma pohlédnout do očí, prve smutně sklopených. „Odkud ta nesmyslná jistota?“

„Neptejte se, prosím.“

„Vaše matka – ?“

„Matka to se mnou myslí dobře, to já jsem ta špatná.“

„Nu, nebudu vyzvídat. Jen doufám, že tu zůstanu dost dlouho, abych vás dokázal přesvědčit, že na vás nic špatného není.“

Marie využila nabídnuvší se výhybky: „Myslím, že pokud sám nebudete chtít odjet,

pan Dee vás vyhánět nebude. Ten, kdo dříve byl na vašem místě, odešel sám od sebe. Ale hned mi bylo jasné, že vy jste z jiného těsta...“

„Povíte mi o tom víc? Brand se už o něčem zmínil – o některých, kteří se zalekli pochmurného vzezření sídla...“

„Brand rád přehání. Pokud vím, byl jen jeden člověk, který se vrátil v podstatě ihned – ovšem i on teprve po důkladném rozhovoru s panem Dee a nezdálo se mi ani, že by byl nějak vyděšený. Asi se prostě nedomluvili – anebo se domluvili na něčem, o čem já nic nevím. Ono se není čemu divit, já jsem jen hloupá služka, a pán se mnou nesdílí žádné důvěrnosti. Ale ne že bych si stěžovala, tak to prosím neberte – nikde jsme se neměly lépe než u pana Deea!“

„Bylo jich víc, kteří odešli?“ vracel ji Kelley k tématu.

„Nedávno tu byl ještě jeden. Tlustý, nafoukaný, velice protivný muž se zlatým skřipcem. Pán do něho vkládal veliké naděje. Zdržel se asi tři týdny – a pak najednou zmizel. Nenadále odjel. Nevím ani, jestli se s doktorem

rozešli v dobrém. Pokud vám to nepoví Dee sám, možná by vám více prozradil Huysmans, který s oběma pravidelně hovořil. Já bych vám o tom leda omílala nějaké dohady a klepy. Ale ze všeho nejvíc nerada bych vám předkládala názory matčiny – ta za vším vidí postavy z té své Bible!“

„Postavy z Písma?“

„Vlastně hlavně jednu...“

„Snad tuhle?“ Kelley střelhbitě tasil kartu.

V první chvíli se dívka zarazila, brzy však řekla: „Ó jistě, asi to není těžké uhodnout... Pan John Dee zvolil d'ábelské místo. – Ale já vím, že je to dobrý člověk, a že má jen ty nejlepší úmysly. A pokud mu v nich máte teď pomáhat vy, tím spíš věřím, že půjde o dobrou věc.“

„Skvěle činíte. Vždyť není žádné lepší víry než v dobro!“ Kelley vrátil kartu zpět do balíčku.

XII.

Asklépiova hůl

„Seznamte se, prosím. – Doktor Albrecht Huysmans, náš nepostradatelný rodinný lékař, ale především nejskvělejší přítel; a toto je slavný mistr okultních disciplín Edward Kelley, známý též jako silné médium. Laskavě svolil pomoci mi v mých snahách – a za to mu předem patří mé nehynoucí díky.“

„Rád vás poznávám, mistře,“ pokynul Kelleymu hubený stařík čilého, přátelského vzezření, hovořící s trochu německým přízvukem. „Pokud mi paměť ještě slouží, slyšel jsem o vás v souvislosti se Společností pro theurgická bádání, jíž jste byl prezidentem...“

„Členem, drahý doktore, pouhým členem. Rád bych sice věřil, že ne bezvýznamným, ovšem jak jsem již povídal zde doktoru Deeovi, skazky o mně leccos přehánějí.“

„To však musí mít svůj důvod,“ poznamenal Huysmans. „Koneckonců přehání se pouze tam, kde je *co* přehnat. A na každém šprochu pravdy trochu. Pravda?“

„Nenuďte našeho přítele selskou moudrostí, Huysmansí.“ Dee v širokém úsměvu odhaloval svůj rozvyklaný chrup.

„Naopak,“ zvolal Kelley. „Lepší selská moudrost než kdejaká knižní sofistika. Což nebylo řečeno, že ‚Pravda křičí na ulicích?!‘“

„Paracelsus?“

„Mikuláš Kusánský!“ přebil Deea Huysmans; a bodrým, pobaveným tónem řekl Kelleymu, maličko užaslému nad tak bystrým rozeznáním autora citátu: „To jen, abyste nemyslíl, že se spokojují výhradně tou selskostí...“

Posadili se do křesel ke krbu, upíjeli čaj, ochutnávali sušenky. Předně však – hovořili.

Dee: „Mistře, sám vidíte, že doktor Huysmans je znalý muž. A nebudete se proto divit, že jsem mu právě – než jste se k nám přidal – vykládal o naší ranní návštěvě mé alchymistické laboratoře. Tlumočil jsem mu i váš názor, že můj neúspěch byl předem jistý, pokud jsem k věci přistupoval spíše s pochybnostmi, zoufale dalek neochvějně víry, jíž je k Velkému dílu potřeba.“

Kelley: „Ano, to byl, je a vždy bude můj názor – psaný ostatně v knihách a potvrzovaný zkušeností. Neboť já poznal celou řadu adeptů. Těch, kteří došli cíle, bylo pomálu, ale od mnoha oněch ztroskotavších jsem si alespoň mohl vzít ponaučení.“

Dee: „Nu, tedy už vím, v čem byla chyba (jistě jsem to v knihách četl též, ale nevnímal, patrně z nějakého psychologického zkratu). Pevnou víru totiž opravdu postrádám... Když naopak – jak jsem se již dříve pokoušel říci – má neutuchající snaha směřuje k tomu, abych ji našel. Nicméně takovou, která bude spíše poznáním než vírou. Nechci slepě věřit, přátelé – vlastně ze své povahy ani nemohu, neb mám-li já v co věřit, musím prvně nahlédnout, že je to pravda (nebo aspoň cosi pravdě velmi podobného).“

Kelley: „A já znovu opakuji svůj slib, že vám v tom pomohu, jak jen budu moci. K alchymické práci se ovšem nevracejme – nehledě na to, že s Fulcanellim jsme si blízcí jako bratři, přece jen je mně osobně bližší cesta praxe evokační.“

Huysmans: „Pánové, zanechat alchymie bych doporučoval i já! Sám vím jen málo o vztahu alchymie k víře, za to však mohu sledovat souvislosti chemické, potažmo lékařské, a z této stránky jsem tě, příteli, nejednou varoval, že pobyt v prostředí zamořeném rtuťovými výparry nijak neprospěje tvému zdraví. Zuby se ti vyklají, vlas ustupuje – a co z toho máš...“

Dee: „Byl jsem hlupák, když jsem velikého Merkura, o němž hovoří filosofové, považoval za prostou rtuť, jíž si mohu – ovšemže se svým jménem – objednat celé galony. Dnes vím, že v těch knihách je řeč o něčem poněkud jiném – proto filosofové neříkají ‚merkur‘, nýbrž ‚náš merkur‘.“

Kelley: „To jste jistě nahlédl již dlouho před mým příjezdem. Váš athanor, nakolik mohu soudit z toho, co jsem ráno pozoroval, je vyhaslý už nějakou dobu. Již jenom chlad se rozlívá těmi temnými prostorami.“

Dee: „Ano, je tomu tři měsíce, kdy jsem se rozhodl nastoupit duchovnějši cestu a vyšel ze zakouřených žalářů.“

Huysmans: „Příteli, ach příteli, jak jen tě lituji, že nemáš syna – ta naplnění vlastního bytí, jež marně a složitě hledáš, bys dojistá našel v něm!“

Dee: „Možná, doktore, možná... Ale i kdyby ano, pak bych to celé musel považovat za věc navýsost sobeckou a krutou. Věřím sice, že leckdo najde své naplnění v potomcích, ale kdo by si je pořídil jen proto, aby ho v nich našel, zneužíval by je nehorázně odporným způsobem. A řekněte mi, když já tedy naložím tuto svou tíhu – onu prázdnotu – na bedra potomků – když svou prázdnotu vyplním jejich smyslem pro mne –, tak co mají oni činit s prázdnotou svou? Mají ji předat dál jako nějakou zatracenou štafetu? Budeme se tak množit bez konce? Předávat marnost z jednoho na druhého? Což nevidíte, doktore, jaká je to ubohá, nekonečná řada? Kéž by to byl alespoň kruh! Avšak není; jest to článkovitý hmyz sunoucí se do prázdnoty – odumírající od hlavy a tyjící z vlastních výkalů. – Kdybych měl syna, snad bych si musel přát jedině: aby nebyl po mně! Aby byl prost’áčkem beze všech

otázek, aby byl zvířecí povahou, která se neptá – a proto: netrpí sebou. Ano, tohle jediné by snad bylo řešením. Ačkoli ne! Ha! Cožpak to nevidíte? Kdyby se netrápil on namísto mne, musel bych se já trápit za sebe i za něho! Tak, tady to máte, doktore, již to nahlížím zcela jasně... A váš návrh musím zavrhnout se vším všudy!“

Huysmans (krčí rameny): „Já sám jsem prostšího, snad skromnějšího smýšlení. Jako ten váš ‚prost’áček‘, ani já nepotřebuji odpovědi na trýznivé otázky – ačkoli, přiznávám, je to spíše proto, že pro mne trýznivými nejsou, a opět jsme asi u té prostoty, že? Nu, snažím se pouze žít nejlépe, jak dovedu. Nepotřebuji s absolutní jistotou vědět, co jest dobro, abych o ně mohl všemožným způsobem usilovat. Snažím se například pomáhat jiným v jejich utrpení. Občas i v jejich radostech, jistěže... Neškodit, hlavně neškodit... Na nic se neptám a svěřuji se do rukou osudu. – Či Bohu? Kdo ví?“

Dee: „Váš přístup je jistě ušlechtilý, avšak pro mou náuru trochu příliš pasivní a trochu

příliš slepý. S tím bych se nemohl spokojit. – Mistře Kelley, nad čím jste se právě zhloubal?“

Kelley: „Uvažuji, jak případně dosedá hermetický pojem ‚syna filosofů‘ – jakožto ekvivalent ‚kamene mudrců‘ – na vaši předešlou řeč. Adept nerodí již světského syna, jenž by musel po vzoru nedokonalého otce opět zápasit s prázdnotou, nýbrž adept rodí ve veškerenstvu syna završeného, dokonalého jako zlato mezi kovy – syna makrokosmu oproti synu mikrokosmu –, neboť nepracoval na tomto potomku způsobem zvířecím, ale lidským, uměleckým, duchovním.“

Huysmans: „Jsou to veliké věci, o nichž hovoříte. Jsem vážně rád, že ten déšť ustal a já mohl přijet, abych se s vámi seznámil.“

Kelley: „Potěšení je na mé straně. Ostatně jsem vás očekával...“

Dee (podiveně): „Ale já se o Huysmansově příjezdu nezmínil.“

Kelley: „Nikoli vy, ctěný příteli – to karty mi řekly, že dnes dojde k zajímavému setkání.“

A na místě, jež značilo, *kdo* má být onen příchozí, spočívalo eso holí.“

Dee: „Eso holí? Nerozumím...“

Kelley (listuje balíčkem, než vyjme kartu): „Tedy pohleďte.“

Huysmans: „Asklépiova hůl! Výsostný symbol lékařství.“

Dee: „Vše tedy jde podle plánu veškerentsva. Ani neumím vyslovit, jak moc mne těší tato dobrá znamení! Je jich tolik, až je to k nevíře... – Přátelé, není zbylí, musíme si připít. Otevřu skotskou.“

Ačkoli hned naléval mok zcela výborný, Kelleymu hořkl v ústech. Plísnil se, že jej touha znovu se blýsknout a ukázat vševědoucím strhla k něčemu, co by s rozmyslem rozhodně neučinil. Celý jeho „Asklépios“ – což si uvědomil příliš pozdě – je jakožto další doklad prozřetelnosti nejen nadbytečný, ale i nebezpečný. Nesprávná míra Kelleyho kejklí může Deea spíše zvyklat než utvrdit, nemluvě ještě o tom, jak neprozřetelné bylo od Kelleyho, nechával-li vyšší mocí stvrdit Huysmansovu přítomnost. Vždyť

jakkoli se ten stařík může jevit sympatickým, nakonec bude pouze další překážkou v naplnění velikých plánů, jež počínaly klíčit v Kelleyho chtivé mysli.

Ksaku! klel v duchu; musím být opatrnější, musím být chytřejší! Jedině tak se může vše podařit! – Sňal karty ze stolu a ukryl je do kapsy.

Splnily svou úlohu, ale pomalu přichází čas na vyšší hru.

XIII.

Věž

Značně se připozdívalo, když se pánové vraceli do svých pokojů. Část cesty měli společnou, než Kelley se svícnem osaměl v chodbách, které teď poznával stejně málo jako jindy. Však Deeovi se nesvěřil s blouděním. Nechtěl před ním projevit ani střípek nejistoty či slabosti. Nenechá přece takovými střípky poškrábat masku velikého mága, již nastavoval! Obával se, že i nejnepatrnější škrábaneček pustí dost světla, aby odlesk

krysího oka skrytého pod maskou vyjevil odpornou pravdu.

Ale co to?! Podobné asociace mu může vnukat jedině vstřebaná skotská! Copak by o sobě jindy smýšlel tak nízko?! – Krysa?! – Což nebyl patřičně hrdý na to, že se dokáže přetvařovat? Což není umění šalby stejně náročné, veliké a mocné jako kterékoli umění věci pravé? Není-li ovšem často náročnější, anebo aspoň větší, mocnější – ach ano, mocnější. A já v něm jsem mistrem, lahodil si Kelley, ba co mistrem – velmistrem!

Jeho zamotanou hlavou se opět rozléhal podivný klavírní part. Teprve po nějaké době, co na nejistých nohou klopýtal černými útrokami zámku, pochopil, že zvuk se nese i jimi, a k tomu se zmohl na úvahu: pokud Dee opilost nepředstíral podobně jako Kelley předstírá své nadsvětské umění, pak takhle teď Dee rozhodně hrát nemůže, a musí to být – Deeová!

Ano, vykřikl v duchu, Sofie mne svou melodií opět láká k sobě!

Z různých náznaků při večerním rozhovoru pochopil, že John Dee a Sofie spolu nesdílí ložnici; a najednou mu všechno přišlo tak jasné: vymluvila se na nevolnost, aby ve svých pokojích celý den nerušeně vyčkávala důvěrného setkání s Kelleym... A jenom on to byl, kdo svou hloupostí a trapným blouděním oddaloval tu nanejvýš skvělou událost. Podruhé to nezkazí! Najde ji, i kdyby měl tápat zámekem do samého rozbřesku!

Ve skomírajícím světle svíce znepokojivě ožívaly obličejy na zdech. Brzy se hýbou i těla a údy podivné šlechty. Počíná šílený noční banket – a Kelley je zván. Snažil se na postavy nehledět, přidal do kroku, ale ony naň volaly zpoza. Brzy téměř běžel – kam? To věděl, a přece nevěděl. K Sofii – však kudy? V hlavě mu hučelo, oči ho pálily. Tu a tam o něco zavadil – kus nábytku, výzdoby –, několikrát upadl. Pokaždé se zvedl, v opilosti ran nedbal. Ze tří svíček jeho svícnu hořela již jediná, ostatní ulámal a ztratil.

Odplatou ztřeštěné cesty bylo aspoň, že hudba sílila.

Tentokrát jdu správně! – to se snažil mít stále na mysli; a s tím ještě chtivou, svolnou Sofii... Však se silnější hudbou získávaly na dotěrnosti návrhy požívačníků s širokými tvářemi – nebylo snadné je vystrnadit z rozbouřené hlavy.

Trhl za rukojeť dveří, jež před sebou zahlédl na poslední chvíli, a vpadl do malého kruhového sálku. Rukojeť dveří se mu vysmekla z ruky, ztratil rovnováhu, zavrával. A drápy chladné jako ocel se mu zaryly do ramene.

Prudce se otočil.

Jentaktak ho minul lesklý zoban – ptačí netvor se mu pokusil vyklovnout oko.

Kelley uskočil nazad. Další stvůře do spárů...

Poslední svíčka zhasla a v kruhovém sálku započal šílený tanec. Rytmus klavíru – dosud spíše lenivý – přešel ve skočný valčík a záhy podivné disonance drží pohromadě toliko rytmem Kelleyho zápasu. Bil do tmy, ale úderly zraňoval vlastní paže – krunýře nepřátel byly

příliš silné. Zrůdy se vysmívaly jeho bezmoci a jejich smích zněl jako sypající se kovové cáry.

Už jej srazily, dostaly pod sebe...

Bezmocně, zoufale bezmocně se snaží vyprostit...

Otevírají se dveře a Kelleyho oslní prudké světlo – za ním letmo zahlédá siluetu vysoké, nesouměrné postavy s kordem v ruce.

„To je ten, co ste ho přivez,“ zklamaně vyhrká hluboký, mumlavý hlas.

K němu se přidá druhý, povědomý: „Ano. Ten pohrabáč vrať na místo, Davide, a běž vzbudit Huysmanse. Aspoň jednou tu bude co platný.“

Kelleyho cesta za poklady tajemné věže neslavně skončila pod troskami rytířských zbrojí a jeho poslední zmatečná představa – než definitivně zmožen usnul – patřila velkému arkánu padajících postav.

Kniha II.
„Kabala“

Edward Kelley: „Něco jiného míní kabalou hebraista, něco jiného zasvěcenec. A spíše s ostychem připomínám, že sám jsem zasvěcencem nejvyššího stupně...“

I.
Červ

Huysmans se zachoval jako dokonalý profesionál. Kelley oceňoval, že se nevyptával na víc, než bylo nutné, aby oděrky ošetřil (k šití přistoupil pouze jednou, po tom, co se nad hlubší ranou na rameni kumštýřsky ušklíbl), ačkoli stejnou měrou musel Kelley ocenit, že o něj bylo postaráno tak skvěle, aby hned zrána disponoval čerstvou, nezkalenou myslí. Neboť jen tak mohl upříst rafinovanou šarádu, na niž by byl patřičně hrdý náhradou za své noční poklesnutí (které si mimochodem dosud neuměl příliš vysvětlit; pochyboval totiž, že pouhý alkohol – v jakémkoli množství – by stačil k tomu všemu; bude to muset ještě zvážít!).

Tak ve snaze obrátit zlé ve svůj prospěch spustil Kelley na Deea, sotva se u snídani pozdravili: „Doktore – drahý doktore! – proboha, snažně vás žádám, ať se vícekrát neopakuje, aby mi bylo vašimi sluhy zabraňováno v somnambulickém vzcházení! Nenechávám se posedat astrálnímu duchy k tomu, aby mne někdo násilně budil krůček před branou vyšší sefiry. Nejenže je takové

vyrušení zoufale k vzteku – ono je i zatroleně nebezpečné! Pro mne i pro narušitele. Vždyť pokud vím, došlo tam k poškození vašeho majetku, a považte, co se mohlo stát horšího, kdyby mi ti neopatrní lidé přetrhli auru jen o málo nešťastněji! Díky bohu, že jsem byl jediný, kdo přišel k úrazu. A díky bohu dvojnásob, že byl právě přítomen pan Huysmans – anebo spíše než bohu, vřelé díky *vám*, Huysmans! Víte, doktore Dee, myslil jsem, že tohle odlehlé místo jste vybral právě proto, aby člověk měl volnost k podobným záležitostem... Jistěže například v městských penzionech se do takových výstupů nepouštím.“

Dee omluvně zdvíhal dlaně, aby rozlíceného Kelleyho upokojil: „Ale mistře, já netušil, že už jste započal s astrální prací. Myslil jsem, že se do evokací pustíme až v příhodnější době, s ubývajícím měsícem, nebo v čase, jež přesně určíte dle astrologických požadavků.“

„Ano, pokud jde o jednotlivé, cílené evokace, jistě. Ale v širším smyslu pro mne již

neexistuje žádný počátek – stojím neustále jednou nohou v astrálu.“

„Ach tak... Skvěle. Leč i tak musíte Branda s Davidem omluvit – když paní Doverová s dcerou slyšely uprostřed noci nějaké kroky a rány nad svými pokoji, bály se, že se sem snad vloupal zloděj, a zburcovaly Branda.“

„Chápu,“ Kelley se zatvářil blahovolně. „Dobrá. Možná jsem se příliš rozohnil. Na druhou stranu, vy si zas třeba řeknete, že by ode mne bylo pěkné vás na podobné mé cesty upozornit. Jenže to bych o nich musel předem vědět – zatímco daimoni, než do člověka vstupují, neposílají svou navštívenku.“

Huysmans se zeptal: „Vy se domníváte, že jste byl v noci něčemu na stopě? Souvisí to nějak s tímhle zlopověstným místem?“

„Snad... Ale spíše než s místem, asi s lidmi, kteří zde žijí.“

„Anebo žili?“ nadhodil Huysmans.

„Nevím, doktore. Přiznávám, že nevím. To narušení bylo opravdu velikým šokem.“

„Znovu se tedy za Branda omlouvám,“ povzdychl Dee. „I mne samotného mrzí, že jsme nezískali první zprávu z druhé strany, či o co vlastně mělo jít. Ale abychom to Brandovi nezazlívali více, než je záhodno, vezte, že ne nadarmo jsme všichni ve střehu před zloději. Pojd’te, něco vám ukážu...“

„Ale jistě – vaše rudolfinské sbírky!“ zvolal potěšeně Huysmans. „Jsem rád, že zas jednou ty skvosty uvidím.“

„A já jsem oplátkou nerad,“ podmračil se Dee, „že to tak zhurta prozrazujete našemu příteli. Pak to potratí ten moment překvapení, který jsem – ač snad trochu dětinsky – plánoval!“

„Myslím, že nikoli,“ bránil se Huysmans, zatímco kráčeli širokou chodbou. „Ty sbírky člověka ohromí, ať o nich předtím slyšel cokoli...“

„Je snad řeč o kusech z kabinetu kuriozit Rudolfa II.?“

„Ano, mistře,“ odpověděl Dee. „Ale nejen z něho. Shromáždil jsem některé předměty ze

všech císařových kabinetů – nechal jsem je dohledat po světě svými agenty.“

„Tedy snad máte i Monu Lisu!“

„Bohužel nikoli tu pravou...“

Načež dodal: „Ačkoli ne, že by mne to zvlášť mrzelo. Leonarda da Vinci považuji za zoufale přeceněného. Ano, technicky vzato byl snad nedostižným mistrem, ale po stránce toho, co právě já zvu géníem – tedy jakéhosi vyššího vnuknutí, neotřelosti pohledu – zůstával směšně průměrným.“

„Kdyby aspoň *směšně!*“ zvolal Huysmans. „To by totiž vylučovalo jeho beznadějnou nudnost...“

„Musím s vámi souhlasit,“ přikývl Kelley. „Albrecht Dürer, Hieronymus Bosch nebo Brueghelové – oni mají to, co da Vinci tak zoufale postrádá.“

„Některá jejich díla tu uvidíte. Já si ovšem nejvíce cením kusů Arcimboldových. Těm ostatně ani v Rudolfově vlastní kunstkomoře nenáleželo nejpodřadnější místo.“

„Je mi jasné,“ poznamenal Kelley, „že i vy, podobně jako Rudolf, sledujete shromažďováním oněch věcí vyšší cíl.“

Huysmans dodal poněkud kousavě: „Těch sedm závor tomu nicméně nenasvědčuje. Spíš než jako místo, kam se chodívá rozjímat nad tajemstvím veškerenstva, to vypadá jako nedobytný trezor...“

„Já sám tam vstupuji jinudy,“ Dee si dovolil jeden ze vzácných úsměvů. „Ale ten tajný vchod vám svěřím leda až na smrtelné posteli, Huysmansí.“

„V tom případě byste tedy měl změnit lékaře,“ vrátil mu Huysmans. „Váš současný bude odteď zřejmě usilovat, aby vás na ni dostal co nejrychleji.“

„Vím, že nikoli. Je to dobrý člověk – život přítele by za nějakou tu starožitnou cetku rozhodně nevyměnil.“

„*Nějaká ta starožitná cetka?!!*“

„Právě tak. – Ach, buďte od té dobroty a pomozte s tou závorou.“

Kelley stál opodál a sledoval odemykání masivních dveří se zatajeným dechem. Snažil

se nejevit nejmenší pohnutí, ale krev mu vřela – největší poklady materiálního světa (jiný ovšemže neznal, jakkoli to mohl předstírat) leží právě zde, jemu na dosah! Ruce se mu potily a vysychalo mu v krku, až se bál, že při řeči bude chraptět.

Naštěstí k ní nebyl nucen. Jakmile pánové vstoupili do výstavních sálů, přeplněných doslova od podlahy ke stropu, Dee se obratně ujal role průvodce. Ukazuje nejrůznější artefakty nedozírné hodnoty, podával vždy plynulý, fundovaný výklad, jenž by každá poznámka ze strany Kelleyho spíše rušila. Koneckonců, zde mlčel i Huysmans, prve tak žertující.

Přesto Kelleymu mlčení nedělalo dobře – jeho ústy chtělo křičet odporné cosi ukryté hluboko v útrobách. Stará přirozenost zlodějská, překrytá vrstvami rafinovanější šejdířské práce, utlumená a uspaná, se s novou, nečekanou vervou budila, chtěla strhat ony úskočné pláště a ztéci hromady Deeových pokladů přímým útokem.

Byl to sotva mžik, a koneckonců byl to sen, vidina, neskutečno, byl to leda zákal a mam smyslů, ale přesto to *uviděl*: když se odvracel od jednoho z Rudolfových magických zrcadel, vystavených na skloněném stolku, probleskla na periferii Kelleyho zraku – v nezbadatelném místě, kde se viděné láme do nicoty – zubožená postava s groteskně rozervaným hrdlem. Vlastníma rukama ze všech sil kloubila čelisti, rvala je od sebe i s kůží – Kelley zaslechl zvuk trhaného sukna – , aby se z jícnu vysoukal ohyzdný červ tlustý jako předloktí, který si na svět pomáhal úzkými, ostrými nožkami, zkroucenými co jakási cizokrajná písmena.

S úlekem se Kelley obrátil zpět, ale jakmile hleděl do zrcadla zpříma, vracelo mu pouze mhavý odraz muže, výraz jehož tváře – polekaný – hrubě nekorespondoval s ostatním uhlazeným zevnějškem. Hned to napravil a doufal, že si ostatní ničeho nevšimli.

Naštěstí se Huysmans s Deem opodál věnovali rytině Dürerovy Melancholie.

Kelley pospíšil, aby se k nim přidal. Považoval za nutné okomentovat tu mnohost hermetických symbolů a poselství skrytých v jediném obraze, a zatímco si bystře, obratně vymýšlel, konejšila ho myšlenka, že není jediný, kdo zde klame – cožpak samo Rudolfovo zrcadlo nebylo projektováno tak, aby při nepřímém pohledu vydávalo pokřivené, přízračné obrazy?

Ze všech sil přesvědčoval sám sebe, že vysvětlení jeho odporné vize bude takto prosté.

II. Pout'

Na Deeovu žádost vybral Kelley z Rudolfových sbírek několik předmětů, které užijí při vlastních evokacích. Pouze z obrovské knihovny, kterou navštívili hned potom, nevybral kus žádný. Všem vzácným spisům se vysmál, řka, že pravou moudrost zasvěcenci knihám nesvěřili, nebo pokud, pak jediňě šifrovaně. Ostatně cokoli by náhodou potřebovali, má Kelley s sebou.

V dokumentech ovšem beztak jen pár poznámek, neboť to hlavní – řekl – musí nést Hermův adept v hlavě.

Chtěl se tak stát Deeovi ještě nepostradatelnějším, zatím ale s nelibostí sledoval, že se opět dopustil určitého přehmatu, když zhrdnutí tolika vzácnými svazky pána domu poněkud mrzelo. Mistr se tedy snažil o to více vychvalovat artefakty, které vybral; mezi nimi zvláště onen dokonale vyleštěný černý plátek, jenž měl Rudolfovi darovat jistý anglický mág...

Snad si tím Kelley i dokazoval, že se Rudolfova zrcadla nebojí? Snad i v duchu křičel výzvu: jen ať se červ zjeví podruhé! – Vždyť kdyby měl ten rádoby démon dost odvahy zůstat aspoň chvíli Kelleymu před očima, mistr by mu přišel na zoubek! Mistr klamu by brzy prohlédl, odkud běží zrovna tenhle klam, ať sebevíc důmyslný a přesvědčivý – a pobavil by se jím, a třeba i poučil pro vlastní praxi. Každá obava by byla nerozumná, nesmyslná, a – což hlavně nesmí dovolit – neužitečná!

Rád zrcadlo důkladně prozkoumá a dovedně ho zneužije k vlastnímu účelu – ano, to on se bude smát naposled!

Pro své účely si ovšem větší měrou cenil delikátního mechanismu připomínajícího kyvadlová pisátka, jichž dříve užíval při spiritistických seancích. Rudolfův strojek byl však, mimo jiné, mnohem zdobnější – původem možná z orientu – a zlacený kroužek na vrchu, držící hrot pera a spojený pružinkou s širším kruhem spodním, pod nějž se zcela jistě umisťoval pergamen, reagoval mnohem citlivěji na jakýkoli záchvěv prstů, kladených naň shora.

Kelley nehloubal nad původním účelem strojku; stačilo, byl-li jist, že se svou šikovností by dokázal popsat celou stranu třeba i miniaturním těsnopisem, aniž by si kdo všiml, že se jeho dlaně vůbec hnuly. Bude potřebovat jenom trochu cviku...

Třetí věcí, již vybral – spíše do počtu – byl magický zvonek, o němž se vši rozhodností tvrdil, že musí být zhotoven z alchymického elektra (potom, co si opatrně

ověřil, že pánové nevědí, z čeho je ve skutečnosti – což nevěděl sám).

Oběd vzali pánové pouze lehký, jelikož se dohodli, že krátce po něm absolvují delší procházku, kdy jim Dee ukáže oratoř, již dal vystavět na kopci za blaty.

„Bylo to docela nedávno,“ začal Dee, když pokuřovali u krbu, čekající, neustane-li další z obvyklých dešťů. „Bylo to docela nedávno, co mi pan Baltazar Dirham bez okolků pověděl, že mé uchýlení na tento zámek bylo spíše z romantické nevědomosti – už nevím, ale možná že řekl dokonce *hlouposti* – než z prozíravosti hermetika. Že prý celá tajemnost panství, potažmo jeho nabitost fluidy, může být evokacím a veškeré poctivé hermetické práci spíše na škodu. Mimochodem, když viděl, že alchymickou laboratoř jsem zřídil v bývalé mučírně, rval si chudák vlasy a divže mi ještě nevrazil políček jako hloupému děcku. Na Dirhamův popud jsem tedy dal vystavět stánek tam, několik mil směrem do vnitrozemí. Nu, nakonec jej mistr ani neviděl. Ale to je jiná historie. Byl to

poněkud excentrický chlapík. Nuže, co si o tom myslíte vy, mistře Kelley? Váš názor pro mne bude nyní určující. Víte, že se na vás plně spoléhám.“

„Děkuji. Je mi ctí. Však co se týká slov toho muže, jakkoli hrubě snad byla vyřčena, přece na nich bude kus pravdy. Odlehlejší a, řekněme, prázdnější, čistější místo, kam zasahuje co možná toliko vliv hvězd, bude pro novou magickou práci vždy lepší než oblast obtěžkaná fluidy, zamořená astrálními larvami. Jiný případ bychom samozřejmě měli, pokud bychom se chtěli snížit k démonomagii.“ Tak Kelley pravil, protože věděl, že i jeho práci – byť s magickou měla pramálo společného – se bude nejlépe dařit daleko od vnějších rušivých vlivů, zejména svědků. Nevládl však sebou dostatečně, aby si zas nepodrážel nohy tvrdou holí vlastní marnivosti: „Skutečný mág zvládne ovšem pracovat v oblasti jakkoli zamořené. Pouze to vyžaduje opatrnější postup a více očistných rituálů.“

Naštěstí Dee uznale pravil: „Nechám to cele na vás, mistře. Já netrvám na tom, že by se

obřady musely odehrávat zde. Ostatně ani se nemusí odehrávat tam. Je mi to docela jedno a podřídím se jakýmkoli požadavkům, mohou-li nás třeba jen o krůček posunout k cíli. Jest jediné, na čem mně záleží, a vy, jak ze srdce doufám, dokonale víte, *co* to je.“

„*Odpovědi*,“ pronesl Kelley slavnostně.

Dee přikývl a nějakou dobu všichni mlčeli, zamyšleně hledíce do plamenů. V jejich praskot se mísilo hučení deště. Kelleymu se zdálo, že nepatrně postřehá i klavírní part, jenž mu posud přivodil pouze nesnáze. Ale Dee ani Huysmans nedali najevo, že by si melodie všimli. A Kelley za nic nehodlal na ni upozornit.

„Nezdá se, že by dnes chtělo přestat,“ poznamenal konečně Huysmans.

„Není zbylí, musíme se brodit bahnem,“ povzdychl Dee.

„Tím bychom se ovšem brodili i po dešti, drahý příteli. Navíc já v tom mám trénink ze včerejška.“ Huysmans se usmál, asi ve snaze pozvednout náladu.

„Samozřejmě můžeme počkat do zítřka,“ nadhodil Dee. Bylo to však očividně ze zdvořilostních ohledů, a Kelley odvětil, o čem myslel, že by pán nejradyji slyšel: „Něco tak nicotného jako počasí nesmí překážet vůli mága. Ohled na makrokosmos se brát musí, ale to samozřejmě nezahrnuje kdejaký rozmar mráčků. Pokud jsme dříve rozhodli, že dnes oratoř navštívíme, učinme tak. Zocelujme vůli, kdykoli to jenom jde, pánové! Není-liž sama magie vědou vůle?“

„Vůle a obraznosti, říká se... Tedy výborně. Leč nebojte se, že bychom tomu zatím přinesli tvrdé oběti – půjčím vám nepromokavé pláště.“ – Náhle se zarazil: „Ach, jaký jen jsem to nezdvořák a hlupák! Mistře Kelley, od začátku jsem vůbec nepomyslel na vaše rány! Odpusťte. Opravdu to můžeme odložit, budete-li chtít.“

„Ani já na ně nepomyslel, jelikož zde doktor Huysmans je ošetřil zcela skvěle – ani o nich nevím. A i kdybych o nich věděl; co jsem prve řekl o počasí, vztahuje se přeci na cokoli jiného podobně nicotného.“

„Děkuji vám oběma! Poslyšte, mistře: vezmeme tyto magické předměty hned s sebou?“

Kelley rezolutně kroutil hlavou: „Prvně, než s nimi začneme pracovat, bude bezpodmínečně nutno, aby se rituálně vysvětily. Každý z nich v příhodnou dobu určenou postavením hvězd. Zatím bude nejlépe, když je ponechám u sebe.“

„Ach ano, jistěže.“

Když později kráčeli k brance panství, rozmoklou cestou mezi tvrdě zkoušenými stromky, Kelley shledával, že zmíněné pláště jsou docela totožné s oním, jež nesla postava jej provokující; pokud ovšem – obtěžovala ho nepřijatelně absurdní myšlenka – pod tím pláštěm jaká postava vůbec byla! Nejmenší rozumnost nápadu zachraňoval alespoň fakt, že pláště byly za účelem nepromokavosti tolik napuštěné jistou látkou – ač vydatně páchla, Kelley ji blíže neurčil –, že by snad vzpřímeně stály i bez opory lidského těla.

Záhy jeden po druhém – Dee vpředu, Kelley uprostřed, nakonec Huysmans –

procházejí brankou. Před jejich zraky se prostírá širá pláň hroutících se kopců, nesmělého porostu, bahna, vody a nad tím bezmezná šedá mračna.

„Kdo melancholii znázornil lépe?“ ozval se Huysmans. Jeho hlas zněl pojednou, v řevu deště, velice útle. „Dürer na své přeslavné rytině, nebo příroda zde, na zhola neslavné končině světa?“

Kelley odpověděl: „Možná, že zde se dává ryzeji cosi melancholického našim smyslům, ale zásluhou umělce jest, že pozvedá ono prvně smyslové či pocitové do říše ducha – přibližuje hrubé danosti vědomí o kus blíž k pořadajícímu oku intelektu.“

„Zamlouvá se mi sice vaše jaksi apagogická teorie umění, ale musím se ptát, je-li to ještě melancholie, jakmile ji intelekt začne pitvat.“

„Drahý doktore,“ oponoval Kelley, „ani toto, co zde vidíte, není přece žádná melancholie, leda to s ní sdílí určitou původní kvalitu – nechceme-li ovšem ještě říci, že ono sdílení není původní, nýbrž toliko vsazené

básnivými povahami. A existují mimochodem povahy, jimž takovéto prostředí působí naopak velikou blaženost.“

„Proto jim ovšem říkáme povahy melancholické,“ usmál se Huysmans spokojeně.

Jejich rozmluvu přerušil Dee: „Možná bychom měli vzít alespoň Branda, ať nám dělá průvodce.“

„Vy si nejste jist cestou?“

„Dokonale, Huysmansí. Ale myslel jsem, že by přece jen bylo lepší, kdyby nás přes blata provázel takový chlapík.“

„S puškou, že?“ ušklíbl se Huysmans a Kelley si vzpomněl na ono málo, co o vztahu Huysmanse a Branda zmínila Marie.

„Ano...“

„Já myslím, že to nebude třeba,“ Huysmans užil tónu, který jeho odmítavý postoj vyjadřoval více než dostatečně.

Kelley měl vlastní důvody, proč zamezit, aby si kdosi další zvykl navštěvovat oratoř. „Osobně to též nedoporučuji,“ řekl proto. „Zvláště pokud by skutečně měl mít nějakou

zbraň – pout' ke svatostánku se zbraní v ruce rovnalo by se přinejmenším veliké opovážlivosti, neřkuli pokud by do něj ještě vkročil.“

„Dobrá, tedy pojd'me,“ odvětil Dee a vyrazil. „Mínil jsem to stejně spíše pro vaše vlastní pohodlí,“ povídá po cestě. „Já sám jsem uvykl zdejší divočině natolik, že mne již ani zbla neděsí.“

„Mám se snad urazit?“ ozval se Huysmans zezadu, zpola žertem. „Myslíte, že řídítka mého bicyklu drkotají, jak se třesu pokaždé, když k vám jedu? – A předpokládám, že pan Kelley též nebude z babského těsta.“

„Děkuji vám za ten předpoklad. Sám v to doufám. Ale i kdybych byl z babského těsta třeba nastokrát, přece stále vím, že člověk čistého svědomí se nemusí ničeho obávat.“

„Ani zrádných bažin, ani vyhladovělé zvěře?“ podivil se Dee a za chůze se otáčel, sleduje Kelleyho tvář – nežertuje-li.

„Vážně ničeho, drahý doktore. Neboť zákon odplaty funguje bezvýhrad. Každé zlo je trestem za jiné zlo naše...“

„Ale vezmu-li vaši teorii minulých životů, pak se mohu ptát: co když budete trestán za něco z dávného minula, čeho si nejste a nemůžete být vědom?“

„Byly mi již odhaleny veškeré mé zásadní minulé poklesky. Chcete-li, budu vám je někdy vyprávět. A znám ovšem i tresty za ně, jimiž jsem prošel – pohříchu hrůzné, temné jako sám středověk, a ovšem i horší, odpovídající dobám nad středověk temnějším – jichž v historii nebylo málo. Pchá, třeba ať ještě někdo říká *zářná* renesance!“

Dee odtušil: „A nemohou hrůzy, jež se nám přihází, být trestem i za naše poklesky *budoucí*? Dvůr soudu jest přece na věčnosti, přesahuje veškerý čas... Anebo vy znáte i vlastní budoucnost?“

„Přiznávám, že to bohužel nikoli.“ – Tentokrát na sebe Kelley mohl být hrdý, že udržel zdravou míru. Než přece dodal: „Ledaže bych se o ni zajímal. Existují způsoby – a já je ovládám.“

„Mantické praktiky,“ přisvědčil Dee.

Právě procházeli úzkou stezkou při srázu drolícího se kopce. Stružky bahnité vody si razily cestu dolů do močálů a poutníci je překračovali. „Zde prosím velmi opatrně,“ nabádal Dee, „ať se někomu nesmekne noha. Ten pád by byl nepříjemný, nebo dokonce osudný.“

Huysmans si neušetřil štiplavou poznámku – byť z jeho úst nezněla nijak zle: „Mistru Kelleymu by asi osudný nebyl. Podle toho, co nám právě řekl...“

Kelley se přinutil hrát bodrého druha, spolkl veškerou žluč a usmál se: „Přinejmenším vím tolik, že mne nečeká tak mrzký konec jako utopení ve smradlavém bahně.“

Přesto cestu nesledoval méně bedlivě než ostatní. Hovor na dlouhou dobu umlkl.

Když konečně vybědli z nejtěžšího úseku a cesta ubíhala docela snáze, přece se nikdo neměl k tomu, aby navázal novým slovem. Snad kráčeli pohrouženi ve vlastních myšlenkách.

Žel u páně Kelleyho to nebyly myšlenky růžové; přemítal, zda neudělal chybu, když se pustil do zrádné divočiny v doprovodu mužů, které prakticky nezná. Ví o nich snad víc, než kolik mu sami řekli?! A koneckonců i to samo – přinejmenším v případě Deeově – stačilo, aby ho mohl považovat za šílence. Ne-li nebezpečného, pak aspoň nevyzpytatelného.

Když tak za chůze zíral v jeho rozložitá záda, napadlo jej: Což koneckonců nenese tentýž plášť, jaký nosila postava v zahradě, která se mne pokoušela vyvést kdoví kam? A nemohl to být Dee, kdo hrál, jen aby mne vlákal do pasti? Vždyť kdo jiný by na mě poslal přízraky s lesklými zobany?!

Tu mistr zmateně třásl hlavou: Usínám snad za chůze?!

Byly to přece zbroje a žádné přízraky! Hrát Dee beztak nemohl, jelikož byl zpitý sotva méně než já sám... A byl se mnou uvnitř v domě, když jsem postavu uviděl... Probůh, vždyť ten zatracený plášť mám teď na sobě i já!

Ale co když... Co když přece jenom?

Dost!!! – Ten bažinný vzduch mi nedělá dobře.

V tu samou chvíli uslyšel za zády zlověstné chichotání.

Huysmans!

Kelley se prudce otočil.

Pohlédnuv však staříkovi do tváře, neshledával na ní než bezelstné dobráctví, co u něho vídal kdykoli předtím.

„Není nad procházku na čerstvém vzduchu, že mistře? Já to říkám vždycky.“

„Už to není daleko, přátelé,“ ozval se Dee odpředu. „Tuhle ještě projdeme lesíkem, ale tam na kopci – jak můžete vidět – se už zdvíhá ona kopule, cíl naší pouti.“

III.

Soumrak

Navečer, v jednom z pokojů sídla v prvním poschodí, Huysmans prohlížel a převazoval Kelleyho rány. Do oken se právě opíralo klesající slunce. Tak mdlé, jen málo

hřejivé zdaleka nepostačí, aby napravilo vodní spoušť, co teprve před malou chvílí ustala.

„Nakonec těm šrámům naše procházka příliš neprospěla, mám-li být upřímný, mistře. Ale není třeba se ničeho obávat. Připravím mast ze svých bylin. Ty nejdůležitější nosím stále při sobě. Bezmála kouzelné sušené květy...“

„Nedivil bych se, kdyby vám uschly neplánovaně, zatímco ležely ladem. Pochybuji totiž, že na John Deea byste jich vůbec kdy užil – ten člověk se zdá tak vitální!“

„Jistě,“ odvětil Huysmans vesele. Chmuřil se však, když dodával: „Já sem ale nejezdím za Johnem Dee.“

„Tak? – Ó ano, jsem to přece prost’áček! Neumím si dát ani dvě a dvě dohromady! – Vždyt’ nedlouho před vaším příjezdem Dee zmínil, že se jeho choť necítí dobře.“

„Myslím, že se cítí stejně jako jindy,“ odvětil Huysmans stroze, jakoby nazlobeně. Kelley nicméně vycítil, že nic z toho nemíří proti němu, a neostýchal se tedy vyzvídat dál.

Přesto byla jeho snaha hned utnuta. „O jejím stavu si pohovořte raději s Brandem. Ovšem, máte-li odvahu se s tím ničemou pustit do křížku...“

„Omlouvám se.“

„Mistře!“ zvolal Huysmans. „Zač? – To spíše já se zbytečně utrhli. Ale co to říkám – ‚zbytečně‘?! Ach ne, není to zbytečně. Ani v nejmenším! Ačkoli jsem možná jediný, komu na té mladé dámě záleží... Kdyby aspoň ona sama spolupracovala!“

Nešťastně kroutil hlavou, dlouho mlčel, věnoval se své ošetrovatelské práci, až Kelley raději změnil téma. „Ona oratoř je opravdu dobře projektována, vidíte? Splňuje hermetické požadavky do úžasné míry – jak jenom to okolnosti dovolily.“

„Věřím, že je tomu tak, když to říkáte vy. Sám se v tom málo vyznám... Já dnes odpoledne oceňoval spíše samu cestu než její cíl. Věděl jste například, že na blatech roste spousta léčivých bylin?“

„Vskutku? – Ale co ten člověk Dirham, jenž oratoř nechal tam nad blaty postavit? Znal

jste ho? Rozporuplná postava, nemyslíte? Jak hulvátsky jednal s panem Dee, a zatím ve Vědě zřejmě nebyl úplně neznalý!“

„Pan Dee by si za průvodce do zrádných astrálních končin nikdy nevybral neznalého člověka. Všechny své adepty si pečlivě vybírá, prověřuje si je... – Ach, promiňte!“

„V pořádku, nic se nestalo. Koneckonců, vždyť je to jenom rozumné, jedná-li doktor Dee takhle. Sám vím, kolik podvodníků se o můj obor otírá!“

„V tom jsme tedy, vy a já, spolutrpicí – kdybyste jen věděl, kolik falešných lékařů pracuje v Anglii!“

„Vás si tedy John Dee též *prověřoval*?“ nadhodil Kelley žertem.

Huysmans však zas překvapivě zvažněl: „No, řekněme, že nás svedla dohromady náhoda, anebo osud – vlastně jsem se jeho lékařem stal oplátkou za neskonalou službu, již mi prokázal a kterou mu nikdy nebudu schopen dostatečně splatit.“

Bylo očividné, že ani o tom Huysmans více hovořit nebude, a Kelley, potom co

dvakrát vrazil do slepé uličky, pozbyl chuti začínat další téma.

I odebral se brzy do pokoje, aby se věnoval vlastní práci.

Listoval astrologickými tabulkami, které si s sebou přivezl, a užívaje svého zápisníku, poměřoval hvězdné hodnoty s vlastními nízkými plány. Ne snad, že by se hvězd upřímně dotazoval, kdy má činit to či ono, nýbrž snažil se pro magické práce, které bude nutno v nejbližší době podniknout, vynajít takové konstelace, jež by mu daly dostatek času k dalším vlastním přípravám i pohodlnému čerpání vysokého Deeova paušálu a přitom byly zcela ve shodě s povahou činností po stránce hermetické – věděl přeci, že sám Dee zná mnoho z okultních učení, a že tedy nemůže plánovat docela nazdařbůh.

Byl to tvrdý oříšek, ale nakonec jej Kelleyho strategická rozvaha rozlouskla k jeho plné spokojenosti, aby ještě téhož večera nabídl Deeovi data souhlasná jak s povahou plánovaných činností, tak s Kelleyho vlastními záměry.

Určil jeden den, za tři a půl týdne, jenž bude vhodný pro svěcení magického zrcadla; jiný den, po týdnu na to, kdy konstelace uzrají k vysvěcení magického zvonce; zhruba o čtyři týdny později budou moci přistoupit k vysvěcení oratoře; a konečně orientální nástroj pro přijímání andělských zpráv bude možno vysvětit čtrnáct dní poté.

„Snažil jsem se najít takové konstelace, které budou časově skutečně co nejbližší dnešnímu dni, doktore.“ V tom Kelley až tolik nelhal – ačkoli nevybral dny nejbližší, přece ani neurčil data nejzazší, když si dosud nebyl jist, jak mnoho si může dovolit, aniž by Deea odradil.

Ale snad byl i zbytečně opatrný, neboť Dee radostně řekl: „Mistře Kelley, určili jste to skvěle! Přiznám se, že jsem ani nečekal, že nám hvězdy budou tak příznivé, abychom už po nějakých desíti týdnech – počítám-li správně – byli připraveni k evokacím. Sám přece vím, jakožto student Vědy, že na vhodnou konstelaci je někdy potřeba čekat i celé roky, ne-li ovšem desetiletí. Například u

věcí Saturnu, který obíhá tak mučivě pomalu...“

„Jsem tedy moc rád, pokud vám trpělivost nechybí,“ pokývl Kelley. „Opravdu totiž magická práce není nic pro ty, kdož chtějí mít hned snadné výsledky. Tato vysoká činnost vyžaduje moře trpělivosti a píle.“

„I moře znalostí a zkušeností, mistře Kelley – a to já mám ve vás! Ale ne, nebuďte zas tak skromný. Pojd'te, napijeme se na vaše zdraví.“

Po chvíli se otázal: „A co samotná první evokace? Dosud byla řeč o činnostech přípravných... Kdy ale budeme moci přistoupit k první skutečné citaci?“

„To záleží samozřejmě na tom,“ odpověděl Kelley, „s jakou inteligencí se rozhodneme spojit. Vysoká kabala zná různé počty andělských světů; záleží pak, do kterého z nich chceme proniknout.“

„Inu, mé záměry znáte. Tyto podrobnosti bych tedy nechal již na vás. Sám jistě nejlépe určíte, která z vysokých sil nejlépe uspokojí mé požadavky.“

„Přiznávám, že v tuto chvíli nemám ještě tak úplně jasno. Bude potřeba vzít v úvahu všechny okolnosti. Mnohá magická práce ztroskotá na tom, že magik nedostatečně hledí ke všem drobnostem, jež by na rituál třeba jen *mohly* mít vliv. Já mám nicméně ve zvyku dělat věci pořádně a ujistit se, že nebylo nic přehlédnuto – když pak konečně přistupuji k rituálu, jsem jist, že bylo uděláno naprosté maximum, a že tedy se odezva musí dostavit. Má práce je exaktní jako sama matematika, neponechává žádné místo náhodě, žádné místo pochybám. Ano, to především, neboť každé zaváhání by bylo osudné!“

„Ach, mistře Kelley... Tak nerad se na to ptám, ale nemohly by snad mé vlastní pochyby narušit celou věc? Ne snad, že bych nevěřil vašim schopnostem. Bůh chraň! Ale bohužel jsem asi člověk té povahy, že nikdy nedokážu svou mysl od nějakého toho stínečku pochyby tak docela očistit.“

„Nebojte se, doktore. Dáte-li mně dostatek prostoru a času, postarám se o to, aby naši věc *nic* nenarušilo. Co se týká konkrétně

stavu vaší mysli, navrhl bych později určitá přípravná cvičení, jichž se společně zúčastníme a která se určitě neminou účinkem.“

„Jak jsem již říkal, v tom všem máte mou plnou podporu. Slibuji, že budu spolupracovat do roztrhání těla i duše.“

Na to všem nalil další skleničku.

III.

Rybí tváře

Po sychravém nečasu přišel den nezvykle slunečný.

„Poslední mohutná křeč umírajícího podzimu,“ řekl Dee; a nehledě na teplo za oky, zatápěl v krbu jako obyčejně. „V předsmrtné křeči se ještě zachvívá největší síla toho, co odchází. Uvidíte, že již zítra prudce přituhne.“

Ale mýlil se. Přituhovalo docela pozvolna. Kelley ty dny trávil učenými rozmluvami s Deem a Huysmansem, nejčastěji za procházek po kraji slatin, ač zároveň dostatek času věnoval i osamělé práci

ve svém pokoji, kde promýšlel a připravoval – jak pověděl Deeovi – dílo, které je čeká.

„Kdybyste k tomu cokoli potřeboval, neváhejte si říci, mistře! Knihovna vám je plně k dispozici. A budete-li chtít, odemknu vám i kabinet.“

Oba návrhy Kelleyho zaujaly – z docela jiných důvodů, než by byl Dee myslil.

Avšak poklady počkají, opanoval se Kelley. Nyní se musím soustředit na práci!

Byť jeho práce opravdu spočívala v přípravách na evokace, zamlčel, že povahou to byla práce kejklířova, nikoli magikova; když namísto studia, rozjímání a duchovních cvičení cvičil cit svých prstů pro ovládání psacího strojeku a současně vynalézal „magické“ písmo, jež by se strojkem nejsnáze zvládal.

Ve volných chvílích se procházel sídlem, blíže se seznamoval s jeho interiéry – zvláště obrazy mu ovšem ani po týdnu nepřišly o nic méně bizarní, na ty široké tváře si zkrátka nedokázal zvyknout – a lépe poznával i Deeův personál. To však také, aniž by docházel velkých pokroků či uspokojení. Brand s ním

jednal velmi odměřeně – snad proto, že než aby Kelley ocenil, že jej Brand po útoku nestvůr, zkrvaveného, odnesl lékaři, ještě ho za to před pánem očernil; a David, to byl prost'áček, jenž se sotva zmohl na pár kloudných slov – takových lidí se mistr bezmála štítil.

Kuchařku Doverovou Kelley nevídal, a pokud se jejich pohledy přece někdy střetly, mistr četl v těch propadlých očích pouze nevraživost – kterou si neuměl tak docela vysvětlit. Snad za ní stála jeho příliš zjevná náklonnost k Marii. – Ale čert vem tu babu, říkal si Kelley, s Marií mám své záměry a těch dosáhnu, třeba i přes její mrtvolu!

Přesto oproti Deeové mu byla služtička jen chabou náhražkou – ano, náhražkou, tak Kelley o Marii uvažoval.

Chabou sice, ale nutnou, neboť paní domu se hostu od samého prvotního uvítání již neukázala. John Dee se o své ženě vícekrát nezmínil a s Huysmansem Kelley rozhovor na to téma znovu začínat nechtěl. Nakonec se cosi

dozvěděl alespoň od Marie, a tak mu náhražka sloužila i co můstek k nahrazovanému.

Užitečná holčička, liboval si mistr.

Vždyť jen díky ní již věděl, že paní domu přebývá nejčastěji ve své věži, kde tráví čas hrou na veliké křídlo – mnohdy prý hraje i uprostřed noci – a společnost jí spíše než vlastní choť činí mlčenlivé rybí tváře. Dozvěděl se také, že do věže vede pouze krytá galerie s přístupem z kruhového sálku se zbrojemi – Kelleymu již poněkud známého –, jenž sám se nachází v sesterské věži, o něco menší, připjaté k budově hradu.

Tak Marie pouze potvrdila mistrovy dřívější dohady a brzy se mu skutečně podařilo proniknout mezi strážci, kteří ho díky bohu podruhé nenapadli, do úzké, temné chodbičky rezonující podivuhodným zvukem – srdce mu bilo nezvykle silně, když na jejím konci sahal po klice dveří.

Zhluboka se nadechl a vstoupil.

Ten výjev jej v první chvíli ohromil – klavírní křídlo bylo obrovské, zabíralo drtivou většinu místnosti, a nikdo by jej sem nebyl

dostal úzkou chodbičkou. Paní domu seděla profilem k vetřelci, mírně nahněná nad klaviaturou, a místo do not hleděla v podlouhlé akvárium plné barevných ryb. Akvárium osvětlovala řada svící z druhé strany; jen některé z nich svítily, více než polovina dávno odhořela.

Sofie si příchozího nevšimla. Dál hrála svou bezuzdnou improvizaci a Kelley se nemohl přimět, aby ji vyrušil. Dílem jistě i proto, jak spoře byla oděna – v lehké, téměř průsvitné halence. Mistr se rád popásal pohledem na jejím těle a přitom chtěl oddálit trapný okamžik, kdy se prozradí, že si nejen dovolil vtrhnout do komnat dámy, ale dokonce ji uviděl takhle.

Snažil se připadnout na nejlepší možné omluvy a výmluvy, ale jeho rozmysl se opět zadřel...

„Přišel jste se dívat, anebo poslouchat?“ promluvila náhle, aniž se jinak pohnula.

Kelley ztuhl, zmohl se pouze na nesouvislé zamumlání.

„Posaďte se raději támhle,“ konečně na Kelleyho pohlédla – s tváří spíše lhostejnou – a pokynula mu útlou paží ke dvěma stoličkám u zdi. Druhá ruka zatím stále držela rychlý rytmus.

První se k ní hned zas připojila a Kelley správně vytušil, že se od něj nečeká více, než aby sedl a mlčel. Notně si oddechl. Byl rád, že se nemusí ztrapňovat víc, než se mu povedlo dosud.

Zpočátku poslouchal s upřímným zaujetím, ač popravdě by nemohl říci, zda se mu hudba sama obzvlášť líbila. Ale vystoupení pokračovalo dál a dál, nebralo konce snad po celých hodinách, jako by na Kelleyho přítomnost Sofie dočista zapomněla, až za čas to mohl už sotva vydržet. Ze svého místa na Sofii viděl stěží, nevrle se vrtěl, brzy vztekle – a mezitím přemítal, co mohl mít Huysmans na mysli, když mluvil o jakémsi léčení Deeovy ženy.

Ostentativně přesedl z jedné stoličky na druhou a dal si záležet na výrazném klapnutí

dřeva do holé podlahy. Ale ani to nemělo zbla účinku.

K většímu zásahu byl jaksi příliš nejistý. Podivuhodně poztrácel sebedůvěru, jež by mu jindy dovolila přistoupit k okraji křídla, a třeba i zkusit zaujmout nepěstěným, leč pevným tenorem.

Kelley vždy předstíral, že je člověkem, co může patřit do tváře nekonečna, ale nikdy si to nepředstavoval takhle...

Bude-li to trvat ještě jedinou minutu, vzdávám to!

Nikoli, žádné vzdávání; namítal sám sobě – vždyť nejde o to, že bych cosi nevydržel; jde pouze o to, že se nemohu *zdržet* tak dlouho. Dee mne jistě už čeká, a bylo by krajně nevhodné, našel-li by mě zrovna zde!

I vstal s čistým svědomím, přistoupil ke dveřím, pohlédl naposled na neúnavnou muzikantku a zklamaně, našťvaně odešel.

Dalo velký kus přemáhání, aby za sebou vztekle nepraštil dveřmi. Ovládl se tak zdatně, že praštil teprve dveřmi druhými, na konci chodby.

Zbroje se otřásly, ale tentokrát zůstaly na místech.

V. Vražda

Když se Kelleymu celá událost rozležela v hlavě a přešlo dost času, kdy mohl své rozhořčení patřičně strávit, našel se nikoli smířen, nýbrž pln palčivé zášti vůči ženě, co si jej dovoluje takhle ignorovat.

Jednou zas zavedl řeč na Sofii před služkou, ale ta reagovala nezvykle podrážděně: „Zase jen paní! No jistě, ta učaruje každému!“

Kelley se nenechal odradit Mariiným žárlením. Chtěl se konečně něco dozvědět. „Co je na tom špatného, že si o paní domu dělám starost?“ nadhodil. „Huysmans mi pověděl, že je nemocná...“

„Nemocná?! Takový nesmysl,“ odsekla Marie, odkráčela zas se svou prachovkou a Kelley pocítil, že jeho vyzvědačská zdatnost není, co bývala.

Že by mu už ani šarm nesloužil?! – Čert vem ty ženské! Říkal si. – Čert je vem, svaž a přines ke mně! Však já je ještě budu mít... Obě dvě!

Jindy zahlédl Sofii Deeovou z okna na chodbě – stála v zahradě, hovořila s manželem. Zdála se odsud tak křehká, proti velikému muži rozložitých ramen.

Kelley se přikradl blíže k oknu, postavil se, aby jimi nemohl být viděn, a pokusil se okno otevřít. Chtěl slyšet, o čem pán a paní mluví. Ale okno bylo dlouho neužívané, západka zarezlá – a po chvíli urputné snahy dosáhl pouze toho, že mu kovový gargoyle prokousl dlaň.

Sotva zas vyhlédne ven, Dee a Deeová se rozcházejí.

Měl už dost těch divných her, neduživé atmosféry sídla a procházek při kraji drsných blat – potřeboval dovolenou.

Celý víkend měl, podle svého přání, strávit v menším městě jménem Undine, sedmdesát mil na jih. Brand jej odveze a ve

smluvenou dobu na smluveném místě opět vyzvedne.

Kelley zvolil město podle toho, zda bude přítomna pobočka jeho spolehlivé banky; té, kde jeho peníze – když konečně zas nějakých nabyl – budou v bezpečí před věřiteli. Ani jeho slavné světoběžnictví totiž neplynulo z čestných příčin. Dlužil ohromné částky všude, až Anglie – ta sychravá rodná zem, jím vždycky nenáviděná – zůstávala posledním útočištěm.

Cesta automobilem neubíhala Kelleymu o nic lépe, než když jej Brand před nějakými dvěma týdny přivážel, ba zdálo se, že bažina snad za tu dobu musela postoupit a pozřít svým šíravým, chorobným vlhkem další kus anglické půdy – jinak si neuměl vysvětlit, že taková doba minula a oni stále jedou. Anebo tomu bylo na vině to otravné, ubíjející mlčení?

Kelley si hrál s kartami, ale tentokrát ho tarot neuspokojoval – nevěděl ani, kterou kartu táhnout, snímal balík docela nazdařbůh, jak by to jindy rozhodně nečinil.

Brzy to nevydržel: „Tentokrát jste poněkud méně výřečný, než když jste mne přivážel, drahý Brande...“

„Třeba jsem vám už pověděl vše, co jsem měl na srdci, a teď si nemáme co říci,“ odsekl.

„To mne docela mrzí. Udělal jsem něco špatně?“

„Hmmm, ne, vlastně o nic nejde,“ Brand trochu pookřál. Možná se nějak zastyděl před představou, že by měl něco vyčítat člověku z vyšší společnosti. Nebo dokonce nechat jej, aby se mu omlouval.

Ale Kelley by to klidně udělal – dokázal se třeba i ponížit, pokud to vyžadovaly jeho zájmy; a z Branda by velice rád vytáhl nějaké informace...

„Pán zas na pár dní upadne do své melancholie,“ rozpovídal se najednou Brand.

„Předevčím mu odjel Huysmans, dnes vy...“

„Má přece svou půvabnou ženu,“ odvětil Kelley, potěšen, že mu Brand na takovou poznámku sám nahrál.

„Nemá ji. Nebo aspoň ne tak, jak si myslíte. Ji má v moci něco docela jiného, nežli její choť.“

„Huysmans se o něčem zmínil,“ nadhodil Kelley naoko nevinně.

„Ha!“ vyhrkl zlostně Brand. „A jistě to zas svádí na mne, že?! Ale rád bych vás upozornil, že všechno, co já dělám – nebo co dělá *kdokoli* ze sídla – je pouze podle Deeovy vlastní vůle.“

„Já vás z ničeho neobviňuji,“ bránil se Kelley.

„To bych vám radil,“ mračil se Brand do zrcátka.

„A mimochodem,“ mračil se dál. „Tenhle váš Huysmans, který je vám tolik milý, tenhle snaživý, trochu potrhlý junáček, kterého milují všichni, taky není bez poskvrnky. Všichni třeba máme temnější minulost, ale on zdaleka nejtemnější. Nepřijdu vám na jméno, pokud vyzradíte, co vám teď řeknu, ale když to musí být, tak poslouchejte: on zavraždil člověka. Jen Deeovi – nemocnějšímu z právníků – vděčí za to, že dávno nebručí, anebo nevisí. Ale

v Londýně praxi dál mít nemohl. Musel se uchýlit do ústraní... A opět je to jedině Dee, kdo ho drží nad vodou, protože v Pengrimu žádnou ordinaci nemá. V té díře by byla zbytečná.“

„Zavraždil člověka?!“

„To jednoho překvapí, co? Ale nechtějte ode mne podrobnosti. Už teď lituji toho, že jsem vám to řekl...“

„Ale ne, Brande, udělal jste dobře. Jsem za to rád a slibuji, že si to nechám pro sebe.“

„V sídle o tom vlastně vědí všichni, takže nakonec se zas tak moc neděje.“

„Ale stejně je to divné – že by zrovna Huysmans?! Kdybyste řekl, že zabíjela paní Doverová, to bych se divil méně.“

„Chápu,“ Brand se jízlivě zachechtal. „Nemohl jsem si nevšimnout, jaké na vás vrhá pohledy. Nejradši by vás jimi na místě spálila. Divím se, že vám do jídla ještě nedala jed.“

Kelleymu zatrnulo, až to bylo v zrcátku vidět.

„Jen žertuji, mistře. Nebojte se, ona se na sídlo neuchýlila kvůli vražednické minulosti.“

Ta chtěla zmizet před světem kvůli hanbě, co na rodinu svalila dcera. Nebudu vám tu rozmazávat nějaké podrobnosti celého toho tragického románku – ostatně když je tak docela neznám –, ale snad už vám teď bude aspoň jasné, proč stará nesnese, aby se někdo točil kolem Marie. Chtěla ji napříště uchránit před velkým, svůdným světem; a hle: ten najednou přichází k ní v podobě vás.“

„To byste mi příliš lichotil.“

„Však vy víte, jak to myslím. Vůbec to nemusí být lichotka.“

Konečně jedou po pevnější cestě, sem tam míjí pocestného, okounějícího na drahý vůz, nebo se vyhýbají kočáru. Konečně si Kelley všimá i cedule: „Greymoor.“

„Tam se zastavím, až pojedu zpět,“ hlásí Brand. „Nyní vás svými nákupy nebudu zdržovat. Navíc by to byla zajížďka, Undine je trochu stranou.“

„Jak chcete. Ačkoli já nikam nespěchám...“

Což ovšem Kelley řekl spíše ze zdvořilosti, zatímco ve skutečnosti se mohl

sotva dočkat, až konečně okusí svobodnějšího vzduchu a trochu užije peněz, kterých se mu v několika minulých letech zdaleka nedostávalo.

Undine mimochodem zvolil i proto, že je dost veliký, aby se tam našel vhodný vykřičený dům.

VI. Slídiči

Brand vysadil Edwarda Kelleyho před dostatečně úhledným hotelem. Popřál mu dobrého víkendu a zase odjíždí. Domluvili se, že tu Kelleyho vyzvedne v neděli o půl čtvrté, aby k nedělnímu čaji byl mistr opět s Deem.

Kelley krácel vzhůru do schodů, minul úslužného lokaje a vkročil až do vestibulu, přesvědčen, že jej Brand sleduje v zrcátku. Do recepcce se však jiným lokajem odvést nenechal, poptal se pouze, kde najde pobočku své banky, poděkoval, a po tom, co se přes prosklenou stěnu ujistil, že je auto pryč,

nakráčel zpět do ostrého, studeného větru, před nímž jej dřív chránila kabina automobilu.

Trápil ho při dopoledni nezvykle silný hlad, ale zařekl se, že si nedopřeje ničeho, dokud obnos, který má při sobě, nebude bezpečně uložen. Hřála ho myšlenka, že to všechno získal za pouhé dva týdny lehké práce, a že zlatý důl není vyčerpán ani prachnepatrně.

Když procházel liduprázdnými, šedými ulicemi, směrem dle lokajovy rady, nemohl se ovšem zbavit ani jistého svědění v zátylku, které člověku s opatrností tak nesmírně vypjatou – čemuž jej naučila letitá praxe – dávalo na srozuměnou, že je pozorován.

Kdyby se nyní otočil, prozradil by, že o pronásledovatelích ví. Postupoval šikovně, zastavoval se u výloh a hledě do nich, snažil se postřehnout nějakou postavu periferním viděním. Užíval i různých odrazů ve skle a dalších osvědčených fint, a přece by nemohl říci, že pronásledovatele odhalil. Některý chodec jej zcela nepodezřele minul, jakmile on zastavil, a jindy zas neviděl v ulici nikoho. Ani

tehdy však pocit, že je sledován, v nejmenším nepolevoval.